

1950

1

B

7

THE AUSTRALIAN
LITHUANIAN

2177

THE FIRST LITHUANIAN PERIODICAL IN AUSTRALIA

australijos lietuvis

Pirmasis Lietuviu Laikrastis Australijoje
Iseina kas dvi savaites

Š I A M E N U M E R Y J E -

Psl.

1. PRISIKĖLIMAS	1
2. Br. Zumeris - ANTIKINIS MATERIALIZMAS IR CINIZMAS	3
3. Beatričė - JEI TIKI (eil.)	6
4. H.H. Munro (Saki) - ATVIRASIS LANGAS	7
5. A.P. Čechovas - PATAMSIJE	10
6. Vyr. skltn. N. Šiurnaitė - LIETUVAITĖS SKAUTĖS UŽDA- VINIAI EMIGRACIJOJE	14
7. Vyt. Mažiukas - ŽINGSNIS PRIEKIN (eil.)	16
8. VOKIČIU MOKSLININKAI SOVIETŲ PRAGARE	17
9. Jurgis Janavičius - AŠ BUSIU GRĮŽĘS (eil.)	19
10. ENGLISH SECTION	20
11. Ž I N I O S prasideda	30
12. MR. ILGAAUSIO TRIBUNA	43
13. SKELBIMAI, PRANEŠIMAI, INFORMACIJOS	46

=====

AUSTRALIJOS LIETUVIS redaguojamas Redakcinės Kolegijos. Ats. redaktorius Jurgis Glušauskas. Leidejas - AUSTRALIJOS LIETUVIUI LEISTI B-ve = Raštus Redakcija taiso ir trumpina savo nuožiūra. Honorarai mokami tik iš anksto susitarus. = PRENUMERATA: metams 28 šil., pusei metų 14 šil., 3 mėn. 8 šiling. Užsienin kaina ta pati. Atskiras numeris 1/4. = SKELBIMAI: prekybiniai - 1 šil. už eilutę; neprekybiniai - 2 pensai už žodį. Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Viršelis ir vinjetės dail. Viktoro Simankevičiaus.

A d r e s a s:

AUSTRALIJOS LIETUVIS, 35 Cator St., W. Hindmarsh, ADELAIDE, S.A.

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN, the first Lithuanian periodical in Australia, published every fortnight by AUSTRALIJOS LIETUVIS PUBLISHING Co. Authorised Jurgis Glušauskas.

A d d r e s s:

AUSTRALIJOS LIETUVIS, 35 Cator St., W. Hindmarsh, ADELAIDE, S.A.

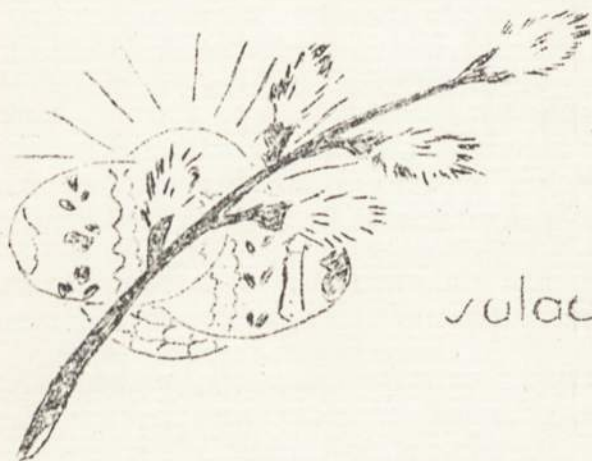
=====

australijos lietuvis

Pirmasis lietuviu
laikraštis Aust-
ralijoje.

Išeina kas dvi
savaites.

III metai + ADELAIDE, 1950 m. April/Balandžio 3 d. + Nr 7 (41)

Sveiki,
sulaukę Šv. Velykų!

Prisikėlimas

Kas iš mūsų nelaukdavome Velykų Tėvynėje, šių džiaugsmingų Pavasario Švenčių! Bunda gamta iš ilgo žiemos miego. Anot K. Donelaičio -

Jau saulelė vėl atkoptama budina svieta

Ir, žiemos šaltos triūsus pargriaudama juokias.

Gi lietuvaitės, viena už kitą gražiau, dažo margučius, tą Velykų švenčių simboli, gyvybės pradą.

Ir linksma buvo, ir gražu. Bažnyčių varpai, sunkiais dūžiais garsiai aidedavo "Aleliuja", išiliedami į atbundančios gamtos garsus, paukščių giesmininkų linksmas giesmeles.

Taip buvo.

O dabar?

Deja, nors esame ir laisvame krašte, sotūs ir apsirengę, bet

nėra tų Velykų, kurios būdavo Tėvynėje. Ir gamta čia atvirkščia: ne pavasaris, bet ruduo...

Ir skrieja mintys per erdves, toli toli į kenčiančią Tėvynę, pas artimuosius, pas brolius ir seses. Ar jie gali, kaip anksčiau, su linksmą šypsena sutikti Kristaus prisikėlimo šventę, dažyti margučius, giedoti Aleliuja? Deja, tik sunkiais atodūsiiais sutinka jie šią pavasario šventę. Vieni jų Sibire, kiti kalėjimuose, išvaryti iš namų, brutalaus puslaukinio bolševiko žudomi ir kankinami. Jų mintys siekia ir mus, laisvuose kraštuose išblaškytus tautos sūnus ir dukras, ir ipareigoja mus kaupti visas jėgas už Tėvynės laisvę, už Tėvynės P r i s i k ė l i m ą.

Mes žinome ir tikime, kad Tėvynė kelsis naujam gyvenimui ir naujam džiaugsmui. Bet kiek dar aukų pareikalaus sunki ir neįlygi kova! Mes žinome, kad Teisybę visada laimi, nors kažin kaip siautėtų audrų debesys, laimės ji ir šį kartą. Mūsų viltis stiprina dar ir ta aplinkybė, kad ne tik Lietuva šiandien yra pavergta. Pakanka pažvelgti į Vokietiją, kad įsitikintume, jog ji, būdama visapusiškai pranešesnė už Rusiją, niekad nesutiks Rusijai vergauti, būti jos priespaudoje. O Vokietija savo kovoje už laisvę šiandien turės būti Vakarų sąjungininkė, kurios kovojo ir kovoja už laisvę visų tautų. Ir kitos tautos kenčia tą patį jungą, ir kitos tautos kovoja už laisvę. Ir griūš vienas dieną barbarizmas, atnešdamas visoms tautoms prisikėlimo šventę.

Tik:

Kaip vyrai, be baimės mes stokim į kovą,
Kaip milžinas amžių baisus,
O meilė tėvynės tebūnie vadovu,
Ir Dievas, kurs valdo visus!
Darbuosmės ir eisime, kur šaukia tėvynė!
Mylėsme ir gerbsme, ką proseniai gynė!
Tėvynė iš miego pabus.

(Maironis)

Kelsis mūsų Tėvynė kartu su kitomis tautomis naujam gyvenimui, o Velykų šventė, simbolizuodama amžiną prisikėlimą, vėl bus džiaugsmo ir vilties šventė.

Antikinis materializmas ir cinizmas

Br. Zumeris

Šiandieninis materializmas, kuris apgaubė didesnę dalį Europos ir Azijos, savo esmėje nėra vien naujų laikų išdava. Materializmo šaknys siekia toli prieš Kristaus gimimą į antikos Graikiją. Jau to meto graikų filosofų mintijime randasi kai kurie šiandieninio materializmo pradai, kuriuos naujųjų laikų mintijimas išugdė į daugelio milijonų žmonių pasauležiu- rą ir religiją.

Vienas iš pirmųjų graikų filosofų ANAXIMANDER'is (apie 600 m. pr. Kr.) savo knygoje "Apie Gamtą" dėsto savąsias pažiūras apie pirmąją medžiagą, iš kurios kilo pasaulis ir gyvybė. Šita pradinė medžiaga graikiškai vadinasi *A p e i r o n* (begalinė, nenustatyta). Mes ją galėtume pavadinti *c h a o s a s*. Taigi, pirmoji pasaulio medžiaga buvo chaosas. Šitame chaose glūdejo tvarkos ir harmonijos jėga. Tvarkos ir harmonijos jėga ilgainiui veikdama chaosą judėjimo būdu suformavo dangų ir žemę. Ant drėgnos žemės, karštos saulės pagalba, atsirado pirmosios pūslės. Pūslėms trūkus - išriedėjo žuvis. Iš žuvies ilgainiui išsivystė įvairūs gyviai ir žmonės. Šis savotiškas aiškinimas primena materializmo priimtą Darvino evoliucijos teoriją.

Vėlesnis graikų filosofas EMPEDOKLES, dar vadinamas dviveidišku filosofu, kadangi jo filosofija buvo dvipusiška: materialistinė ir idealistinė. Mums svarbi materialistinė pažiūra. Šiuo atveju jis teigia materialinį-mechaninį pasaulio sutvarkymą. Daiktai pasaulyje turi tik išviršinį sąryšį. Vidiniai jie tarpusavyje nesantykiauja. Materialistinėje filosofijoje Empedokles ginčija buvimą bet kokios pasaulio pradžioje dvasinės būtybės (Dievo), kaip pasaulio davejo (Kūrėjo). Pats pasaulis neturi jokios prasmės ir tikslo. Viskąs eina šiaip sau - pripuolamai. Pirmoji gyvybė atsirado žemeje nepakankamai išsivysčiusi kovai už būvį. Tik ilgainiui ji taikėsi prie aplinkumos ir vystėsi. Taigi, ir čia randame, kad Darvino mintys apie gyvių tobulėjimą jų kovoje už būvį nėra vien tik moderniojo gyvenimo mintys, bet panašiai galvojo ir Empedokles apie 495 m. pr. Kr.

Filosofiniu atžvilgiu Empedokles savo padėtį susilpnino priimdamas keturis pagrindinius amžinus medžiagos elementus: žemę, vandenį, orą ir ugnį. Tuo jis teigė daugpusiškos būties esimą. Žemė, vanduo, oras ir ugnis yra pagrindiniai elementai,

iš kurių išėjo pasaulis ir visa, ką mes jame randame bei matome. Kaip visa tai įvyko - Empedokles nesiima įrodyti.

Antras kritiškas punktas randasi pas vadinamą Eleatų Parmenidą, kuris savo filosofijoje ginčijo tuščios erdvės arba nebūties buvimą. Remdamasis Empedokles ir Parmenido kritiškais punktais išėjo svarbiausias antikinio materializmo bei ištisos materialistinės filosofijos sistemos kūrėjas - DEMOKRITAS (apie 460 m. pr.Kr.).

Demokritas padalino pasaulį į dvi dalis: Būtis ir Nebūtis. Būtis yra apčiuopiama ir matoma medžiaga. Ši medžiaga atsirado ne iš keturių elementų, bet iš nesuskaitomų pagrindinių smulkių medžiagos dalelių. Šitos dalelės yra begalo mažos ir tiek mažos, kad daugiau jų neįmanoma padalinti. LENKIPAS (Demokrito bendradarbis) šitas daleles vadina "Atomais", t.y. nedalomaisiais". Atomai turi tuos pačius ypatumus, arba geriau neturi jokių ypatumų. Jie yra amžini ir visi iš tos pačios medžiagos. Tačiau, kaip tai atsitinka, kad mes pajuntame šitų dalelių skirtingus ypatumus: pav., saldus, kartus, šiltas, šaltas ir t.t.? Demokritas atsako, kad visa tai yra tik nuomonės reikalas. Pav., iškišus ranką iš labai šilto vandens į šiltą, rasime, kad šiltas vanduo yra šaltas, arba atvirkščiai. Šituo remdamasis Demokritas teigia šilto, šalto, šaldaus ir kartaus nuomonę, bet ne tikrovę. Tikrovoje tačiau yra ne kas kitas, kaip atomai arba tuščia erdvė. Pačią tikrovę Demokritas supranta kaip monizmą. Indai sukūrė dvasinį monizmą, kuris neigia medžiagą. Demokritas įėjo su medžiaginiu monizmu, kuris ginčija bet kokios dvasios buvimą. Demokritas nesuka galvos, kodėl apskritai gali atsirasti nuomonė, kas yra jausmas, sąmonė arba dvasia. Jis pasitenkina tvirtinimu, kad niekas daugiau neegzistuoja, kaip atomai ir tuščia erdvė. Visa kita yra tik nuomonė. Tikrovoje nėra jokio tapimo, jokio kilimo ir žlugimo. Pats tapimas tikrumoje yra atomų maišymasis ir naujas susikūrimas. Žlugimas yra atomų išsisklaidymas. "Kiekvienas pasikeitimas tėra atomų susivienijimas arba išsiskirstymas." Atomai juda tuščioje erdvoje. Tarp atomų yra tam tikri nuotoliai. (Šia prasme Demokritas buvo teisingas teorijoje prieš 2000 metų, kas šiandieną praktiškai įrodyta).

Keliais bruožais pažvelgę į Demokrito materialistinę filosofiją, bandykime sutrauktai apibūdinti Demokrito pasaulio supratimą. Demokrito pasaulio supratimas yra medžiaginis-mechaniškas ir todėl ateistinis. Jo manymu, yra be galo daug pasaulių. Visi jie atsirado tuo pačiu būdu: per atomų svorio jėgos varomą judėjimą. Atomai juda spaudimu ir smūgiu. Sunkie-

ji juda greičiau ir užtai susirenka viduryje, gi lengvieji pasilieka išlaukinėje puseje. Šituo būdu atsirado ne vien tik pasauliai, bet ir augalai, žvėrys ir žmonės. Žemė yra apskritimo formos ir kabo ore. Gyviai, augalai ir žmonės atsirado iš žemės dumblo atomų. Žmogaus siela kilo iš ugnies atomų. Todėl ji yra ypatingai vertinga ir kilni. Pomirtinio gyvenimo nėra. Ant žemės yra žmogaus tikslas: pradžia ir galas. Žemė nėra ša džiaugsmą ir laimę. Šitas žemiškasis džiaugsmas ir laimė nėra kažkas šalia žmogaus. Ji yra sukuriama paties žmogaus teisingai protaujant ir elgiantis. Žmogiškasis pažinimas bazuojasi ne pojūčiais, bet protu. Tačiau protas nėra tobulas ir negali tobulai pažinti. Dėl netobulo pažinimo kaltės žemiškąją laimę ir džiaugsmą dažnai užtemdo nelaimės ir nuliūdimas.

Šalia materialistinio Demokrito bandymo savotiškai idomus taip vadinamas elgetų arba antikinio bolševizmo bandymas - c i n i z m a s. Šio mokslo ikūrėjas buvo ANTISTENAS. Jo mokslo pagrinde randasi dorybės. Kiekvienas žmogus privalo visur ir visada daryti dorybes ir pats save valdyti. Norint tapti dorovingu būtinais reikia tapti nepriklausomu nuo aplinkumos sprendimų bei jos nuomonės. Atsisakyti kultūrinių žmogaus gyvenimo patogumų, nuosavybės, šeimos, mokslo, skaitymo ir rašymo. Dorybės esą veiksmo reikalas ir todėl nereikalauja daug žodžių ir žinojimo. Reikia gyventi kiek galima vargingiau. Antisteras griežtai kovojo prieš civilizaciją, kuri esą išvedė žmogų iš primityvaus gyvenimo rojaus. Jis pats dėvėjo elgetos rūbus. Nešiojo elgetos tarbą ir lazdą. Atmesdamas bet kokią kultūrą ir civilizaciją jis matė visus žmones lygius. Nėra jokių graikų ir negraikų. Visi yra lygūs žemės vaikai.

Antisteno mokinys DIOGENAS (apie 300 m. pr. Kr.) nuėjo dar toliau. Diogenas buvo tikras graikų proletarų filosofas. Vargingume jis skelbė atradęs džiaugsmą, koks iš viso tegalima žmogui atsiekti žemeje. Turėdamas nepaprastai aštrų liežuvį su geliančiu jumoru plačiai išgarsėjo. Visą savo būtybę neapkentė turtingųjų. Turtinguosius Diogenas laikė ne žmonėmis. Todėl ne be reikalo jis Atėnų miesto turtuolių kvartalo rinkoje, su žibintu rankoje, dienos metu, ieškojo... žmogaus. Diogenas gyveno statinėje ir vilkėjo vos vos kūną dengiančiais skarmalais. Maitinosi žalia mėsa ir lapais. Jis atmetė turtuolių pasiūlymą persikraustyti iš statinės gyventi į dovanotą jam gyvenamą namą. Savo vargingumu buvo labai išdidus. Atmetė bet kokios kultūros ir civilizacijos reikalingumą žmogaus gyvenime. Išjuokė religinį kultą. Kada jo draugai pasiūlė vienos šventės proga duoti graikų dievaitei Dianai auką, tai sekančią dieną Dio-

genas atėjo į dievaitės šventyklą nešdamas auką - savo galvos parazitą.

Diogenas reikalavo visiško žmonių bendruomenės paleidimo. Jis reikalavo šeimos, valstybės ir valdžios panaikinimo. Žmonės turi gyventi visai laisvai, nevaržomi jokių valdymo formų, jokių įstatymų, neturėti jokio turto ir nuosavybės. Visi turi būti lygūs su lygia teise kits kitam. Šia prasme Diogenas todėl ir vadinamas pirmasis antikinis bolševikas, o jo mokslas pirmas bolševikiškas bandymas Vakarų žmonijos gyvenime.

Beatričė

J E I T I K I

Ne dėl to čia atėjau,
Kad buvau per alkana;
Ne dėl to,
Kad ilgesį pamesčiau!

Baltas laivas atplaukė
Baltas... - lyg balandis.
Mano vardą pašaukė
Vėjas persigandęs

Ir -
Atbėgau aš... basa,
Viską jau praradus.

Liepė krykštauti, tada;
Liepė garsiai juoktis.
Šokti; šokau aš basa,
Smilgom išsipuošus:
Su žiogeliais ir rasa -
Ir žvaigždynu valsu...
... Vėjas čiupo man kasas:
Čia numirk! - be garso...

+

Buvo ... marės alkanos
Ir laivai iš duonos;
Ko už vis, už vis daugiau?
- Užpirktos... paguodos.

Atveirsis langas

H. H. Munro (Saki)

- Mano teta netrukus bus čia, Mr. Nuttel, - kalbėjo savim pasitikinti apie penkiolikos metų jauna dama, - gi tą laiko tarpą jūs turite pabandyti kaip nors išsiversti su manim.

Framton Nuttel stengesi pasakyti ką nors tokio, kuo galėtų įtikinti dukterėčiai, tuo momentu, kol dar tetos nebuvo, kuri turėjo pasirodyti. Tačiau asmeniškai jis labiau negu bet kada abejojo, ar šie formaliniai vizitai pas visiškai nepažįstamus asmenis galėtų turėti bent kiek įtakos jo nervų pataisymui, ką jis buvo beatliekęs.

- Aš žinau, kaip bus, - kalbėjo jo sesuo jam besiruošiant išvykimui į šią kaimo vienumą. - Tu užsidarysi tenai savy ir nekalbėsi su jokia gyvu sutverimu. Nuo paniurimo tavo nervams bus dar blogiau, negu bet kada. Aš tau duosiu susipažinimui laiškų su asmenimis, kuriuos aš tenai žinau. Kai kurie iš jų, kiek aš pamenu, yra visai puikūs žmonės.

Framton abejojo, ar Mrs. Sappleton, kuriai jis kaip tik įteikė vieną susipažinimo laiškų, galejo priklausyti šių puikiųjų grupei.

- Ar daug pažįsti iš šios apylinkės žmonių? - paklausė dukterėčia, nusprendusi, kad judviejų kompanija buvo per daug tyli.

- Turbūt jokio sutvėrimo, - pratarė Framton. - Kaip žinote, prieš kokius keturius metus yra gyvenusi šičia klebonijoje mano sesuo ir ji įdavė man keletą susipažinimo laiškų su kai kuriais asmenimis.

Jis užbaigė paskutinį pareiškimą tokiu tonu, kuris aiškiai rodė apgailėstavimą.

- Tada jūs praktiškai nežinote nieko apie mano teta, - tęsė anoji savim pasitikinti dama.

- Tiksliai jos pavardę ir adresą, - prisipažino jisai.

Jis net nebuvo tikras, ar Mrs. Sappleton buvo vedybinė ar našlystės padėty. Tiksliai kažkas, kas nebuvo imanoma tiksliai nustatyti, šiam kambariui teikė charakterį, turintį kažką bendra su vyriška būtim.

- Jos didžioji tragedija įvyko prieš tris metus - tai turėtų būti nuo jūsų sesers buvimo, - pratarė šis vaikas.

- Jos tragedija? - pakartotojo Framton, - tačiau tragedijoms šiame ramiaame užkampy, atrodo, nebūtų vietos.

- Jums, galbūt, bus keista, kodėl spalio popietėj mes lai-

kome visiškai atidarytą šį langą, - kalbėjo dukterėčia, rodydama prancūzišką langą, atvertą į aikštę.

- Palyginant pagal šį metų laiką, dar tebėra visai šilta, - tarė Framton, - bet argi tas langas galetų turėti ką bendra su minėta tragedija?

- Lygiai šią dieną prieš tris metus per šį langą išėjo dienos medžioklei jos vyras ir du jaunieji broliai. Jie niekad nesugrižo. Vykdami į savo mėgstamą balų paukščių vietovę, jie turėjo pereiti raistą, kuriame visi trys buvo praryti apgaulingo liūno. Tai buvo, kaip jūs žinote, tą baisiąją liepingąją vasarą ir vietovės, kurios kitais metais paprastai esti sausos, prasiverė staiga be perspėjimo. Jų kūnų nebuvo įmanoma surasti. Tai buvo pati baisioji vietovė.

Čia vaiko balsas prarado šaltumą ir ėmė drebėti.

- Vargšė teta, visados vis dar galvoja, kad jie kurią dieną dar sugriš kartu su mažuoju rudu šuniuku, kuris dingo su jais ir įeis pro šį langą - lygiai taip, kaip kad jie darydavo. Tai todėl šis langas kiekvieną vakarą iki visiškos prietemos laikomas atidarytu. Vargšė teta, ji daug sykių man yra pasakojusi, kaip jie išėjo - jos vyras su baltu lietpalčiu ant rankos ir jos jauniausias brolis Ronnie dainuodamas: "Bertie, kodėl tu šokinėjai?" - kaip jis kad visados ją erzindavo, nes ji sakydavo, kad tai pataikydavo jos nervus.

- Žinot ką? - kai kada tokiais ramiais vakarais, kaip šis, aš beveik turiu šiurpulingą jausmą, kad jie visi per šį langą įeis.

Ji pertraukė su nedideliu drebuliu. Kai iškubėjo į kambary teta su virtine atsiprašinejimų dėl savo uždelsto pasirodymo, Framton pasijuto laisviau.

- Aš tikiuosi, Vera jus palinkšmino? - tarė ji.

- Ji buvo labai įdomi, - pasakė Framton.

- Aš tikiuosi, jūs gal neturėsit nieko prieš atvirą langą, - linksmi kalbėjo Mrs. Sappleton. - Mano vyras ir broliai tuoj grįš iš medžioklės ir jie visados įeina pro čia. Jie yra išvykę šiandien į liūnus laukinių paukščių, taigi, jie parneš nemažą purvo ant mano vargšų kilimų. Tą jūs, vyrai, mėgstate, ar ne?

Ji linksmi tauškėjo apie medžioklę ir paukščių retumą ir ančių perspektyvas žiemą. Framton visa tai buvo šiurpu. Jis desperatiškai stengėsi nukreipti kalbą į mažiau baisų dalyką. Jis buvo tikras, kad jo šeiminkė tekreipe jin tik dalelę savo dėmesio ir jos akys visą laiką klaidžiojo pro jį į atdarąjį langą ir į aikštelę už jo. Tai buvo tikrai nelaimingas sutapimas, kad jis turėjo ją aplankyti laike šios

tragiškos sukakties.

- Visi gydytojai sutinka, patardami man visišką ramumą, vengimą protinio susijaudinimo ir bet kokio fizinio sukrėtimo, - tarė Framton, kuris galvojo, jog svetimi ir momento pažįstami yra labai smalsūs dėl kieno nors ligos bei trūkumo, jo priežasties ir gydymo. - Gi kas liečia maistą, jie ne visi prieina bendros nuomonės, - tęsė jis.

- Ne? - tarė Mrs. Sappleton balsu, kuris tiktai paskutiniu momentu pakeitė žiovavimą.

Tada ji staiga nušvitė akylu dėmesiu, bet ne dėl to, ką Framton buvo pasakęs.

- Štai, čia pagaliau jie yra, - sušuko ji. - Kaip tiktai ant arbatos ir argi jie neatrodo iki akių purvini?

Framton truputiuką sudrebėjo ir pasisuko į dukterėčią, norėdamas žvilgsniu pareikšti savo užuojautą. Vaikas žiūrėjo laukan per atvirą langą su nepaprastu akyse išgąsčiu. Sukrėstas nesuvokiamos stingstančios baimės, Framton pasisuko savo kėdėje ir pažvelgė ton pačion pusėn. Gilioje prietemoje trys siluetai artinosi per aikštę į lango pusę. Jie visi nešėsi rankose šautuvus ir vienam iš jų per petį kabojo baltas lietpaltis. Nuvargęs rudas šuniukas sekė jiems iš paskos. Jie artinosi triukšmingai prie namo ir tuo metu iš prietemos pradainavo jaunas šiurkštus balsas: "...aš sakiau Bertie, kodėl tu šokinėjai?"

Framton, lyg laukinis, pačiupo savo lazdą ir skrybelę. Salties durys, žvyrynas ir priešakiniai vartai jo galvotrūkiui išsinešdinimui nesudarė jokios kliūties. Priešais keliu atvažiuojąs motociklistas buvo priverstas įpult gyvatvoren, kad išvengtų grėsiąčio susidūrimo.

- Štai ir mes, brangioji, - tarė nešėjas baltojo lietpalčio, įlipdamas pro langą. - Gana purvini, tačiau beveik sausi. Kas buvo anas, kuris prieš mums ateinant išspruko?

- Labiausiai keistas žmogus - Mr. Nuttel, - ištarė Mrs. Sappleton. - Tekalbėjo tiktai apie savo ligą ir jums atvykstant išsinešdino net neatsiprašydamas ir neatsisveikindamas. Net kas nors galėtų pagalvoti, kad jis išvydo šmėklą.

- Aš manau dėl to šuniuko, - šaltai isiterpė dukterėčia. - Jis man pasakojosi turįs didelę šunų baimę. Syki jis buvo įvytas kažkur prie Gango krantų gaujos parių šunų į kapines ir turėjo praleisti visą naktį naujai iškastame kape su anais sutvėrimais, urzgiančiais aplink. Tai tikrai būtų to gana bet kieno nervų atpalaidavimui.

Tokie trumpi sukurti prasimainymai buvo jos specialybė.

Vertė A.G.

Patamsrėje

A. P. Čechovas

Vidutinio didumo musė užsikraustė ant valstybės gynėjo pavaduotojo Gagino nosies. Ar tai žingeidumas ją kankino, ar gal būt, ji pakliuvo tenei dėl lengvabūdiškumo, ar dėka patamsės, tiktai nosis neiškentė pašalinio kūno buvimo ir davė ženklą čiaudėti. Gaginas nusičiaudėjo, nusičiaudėjo jausmingai, su čaižiu švilptelėjimu ir taip garsiai, kad lova sudrebėjo ir nusiskundė sutrukdytos spiruoklės balsu. Gagino žmona, Marija Michailovna, stambi, visiška blondinė, taip pat sudrebėjo ir pabudo. Ji žvilgtterėjo į patamsę, atsiduso ir apsvirtė ant kito šono. Po penketos minučių ji dar kartą apsvirtė, stipriai užmerkė akis, tačiau miegas negrižo į ją. Padūsavus ir pasivarčius nuo šono ant šono ji pakilo, perlipo per vyrą ir, užsivėjęs šlepetes, priėjo prie lango.

Kiemą buvo tamsu. Buvo matyti tik medžių apibrėžos ir tamsūs daržinių stogai. Rytai vos-vos balo, bet ir ši balėjimą debesys ruošėsi apvilkti. Ore, apsnūdusiam ir apsuptam migla, buvo tylu. Miegojo net ir vasarvietės panaktiniai, gaunąs pinigų už trukdymą tarškinimu nakties tylumos, tylėjo ir šnekutis - vienintelis laukinis plunksnuotis, nesibijąs kaimyniavimosi su sostinės vasarotojais.

Tylą sutrukdė pati Marija Michailovna. Stovėdama prie lango ir žiūrėdama į kiemą ji staiga aiktelėjo. Jai pasirodė, kad nuo gėlyno su liesu, apkarpytu topoliu, namo link sliūko kažkokia tamsi figūra. Pradžioje ji parane, kad tai karvė ar arklys, vėliau gi, pratrūnusi akis, ji aiškiai atskyrė žmogaus apibrėžas.

Po to jai pasirodė, kad tamsioji figūra priėjo prie virtuvės lango ir, pastovėjęs valandėlę, matyt neryžtingume, pastatė vieną koją ant briaunos ir... dingo lango tamsoje.

"Vagis", smilktelėjo jai galvoje, ir mirštamas išblyškimas išpylė jos veidą.

Tuo pat momentu jos vaizduotė nupiešė paveikslą, kurio taip bijosi vasarotojai: vagis lipa į virtuvę, iš virtuvės į valgomąją... sidabras spintoje... toliau miegamas... kirvis... plėšiko veidas... auksiniai daiktai... Jos keliai sulinko, o nugarą perbėgo šiurpulys.

- Vasia! - judino ji vyrą. - Baziliau! Vasilij Prokopovič! Ach, mano Dieve, kaip negyvas! Kelk! Baziliau, prašau tavęs!

- N-na? - sumurmėjo valstybės gynėjo pavaduotojas, ikvėpdamas orą ir išleisdamas žiojavimo garsus.

- Pabusk, dėl Dievo! Pas mus į virtuvę įlipo vagis! Stoviu aš prie lango, žiūriu, o kažkas lipa pro langą. Iš virtuvės atsikraustys į valgomąjį... šaukštai spintoje! Baziliau! Pas Movrą Egorovną praejusiais metais taip pat įsikraustė.

- Ko... Ko tau?

- Viešpatie, jis negirdi! Tu suprask gi, stuobry tu, jog aš ką tik mačiau, kaip pas mus į virtuvę įlindo kažkoks žmogus! Pelagija išsigąs, ir... sidabras spintoje.

- Nesąmone.

- Baziliau, tikrai! Aš tau pasakoju apie pavojų, o tu miegi ir murmi! Ko gi tu nori? Nori, kad mus apvogtų ir išpjautų?

Valstybės gynėjo pavaduotojas lėtai pakilo ir atsisedo lovoje, pripildydamas orą žiojavimais.

- Velniai jus žino, kas jūs per žmonės! - murmėjo jis. - Negi ne naktį nebus ramybės? Žadina dėl menkniekių.

- Prisiekiu, Baziliau, aš mačiau, kaip žmogus įlindo pro langą.

- Na tai kas? Ir tegul lenda. Tai, greičiausiai, pas Pelagėją jos gaisrininkas atėjo.

- Ką-ą?! Ką tu pasakei?

- Aš sakau, kad pas Pelagėją gaisrininkas atėjo.

- Tuo blogiau! - sušuko Marija Michailovna. - Tai blogiau už vagį! Aš nepakęsiu savo namuose cinizmo.

- Žiūrėkite, kokia dorybė... Nepakęsiu cinizmo... Negi čia cinizmas? Kam neprasmingai spjaudytis užsienietiškais žodžiais? Taip, mano brangioji, amžių amžiais vyksta, tradicija pašvęsta. Tam jis ir gaisrininkas, kad pas vireją vaikščiotų.

- Ne, Baziliau! Vadinasi, tu nepažįsti manęs. Aš net negaliu ir pamąstyti, kad mano namuose toks... šitoks... Malonėk tuč-tuoju! nueiti į virtuvę ir išsakyti jam išsinešdinti! Tuč-tuoju! O ryt aš pasakysiu Pelagejai, kad ji nedrįstų leisti sau panašiai elgtis! Kai aš numirsiu, galėsite leisti savo namuose visokius ciniškumus, o dabar jūs nedrįškite. Malonėk eiti!

- Vvellingai... - murmėjo Gaginas apmaudžiai. - Na, apsvarytyk savo bobiškais, mikroskopiškais smegenimis, ko aš ten eisiu?

- Baziliau, aš alpstu!

Gaginas nusispjovė, apsiavė šlepetes, dar kartą nusispjovė, ir nuejo į virtuvę. Buvo tamsu, kaip uždengtoje statinėje ir valstybės gynėjo pavaduotojui reikėjo eiti apgraibomis. Pakelelyje jis apgraibė duris į vaikų kambarį ir prižadino auklę.

- Vasilisa, - tar' jis; - tu vakar paėmei išvalyti mano naktinį apsiaustą. Kur jis?

- Aš jį, pone, atidaviau valyti Pelagėjai.

- Kokia netvarka. Imti paima, o į vietą nepadės. Dabar ma-lonėk keliauti be apsiausto!

Iėjęs į virtuvę jis nuėjo į tą vietą, kur ant skrynios, po indų lentyna, miegojo virėja.

- Pelagėja! - pradėjo jis užčiuopdamas petį ir ją judindamas. - Tu! Pelageja! Na, ko apsimeti? Juk nemiegi! Kas čia pas-tave nesenai pro langą lipo?

- Hm... Še tau!.. Pro langą lipo! Kas čia lips?

- Tu žinai to... Nėr čia ko šešėlius paišyti! Pasakyk ge-riau savo tam pašlamekui, kad jis kol sveikas išsinešdintų lauk. Girdi? Nėra ką čia jam veikti!

- Bet, pone, ką jūs sau manot? Še tau... Kvailutę radote... Diena iš dienos vargsti, bėgiodama nežinai ramybės, o naktį tokie žodžiai. Už keturis rublius per mėnesį... su savo cuk-rum ir arbata, o be šitų žodžių kitos garbės iš niekur nematai. Aš pas pirklius gyvenau, bet tokios gėdos neapturėdavau.

- Na, na... Nėra ko čia Lozorių giedoti. Kad tuč-tuojau ta-vo kareiviafono čia nebūtų! Girdi?

- Nuodėmė jum, pone! - tarė Pelagėja ir jos balse pasigirdo ašaros. - Ponai mokyti... garbingi, o nėra tokio supratimo, kad gal būt, prie mūsų nelaimingo gyvenimo... - Ji pravirko. - Nu-skriausti mus kiekvienas gali. Užtarti nėra kam.

- Na, na... Man tai vis vien. Mane čia atsiuntė ponias. Dėl manęs nors aitvarą įsileisk pro langą, man visvien.

Valstybės gynėjo pavaduotojui liko tik prisipažinti, kad jis tardydamas šiame atsitikime yra neteiskus, ir nutarė griž-ti pas savo žmoną.

- Klausyk, Pelagėja, - tarė jis. - Tu paėmei išvalyti mano naktinį apsiaustą. Kur jis?

- Ach, ponas, atleiskite, užmiršau jums padėti jį ant kėdės. Jis kabo šalia krosnies ant vineles...

Gaginas apčiuopė šalia krosnies kabantį apsiaustą, užsimetė jį ant pečių ir nušlepsejo į miegamąjį.

Marija Michailovna, išėjus vyrui, atsigulė į lovą ir pradė-jo laukti. Apie trejetą minučių ji buvo rami, bet vėliau ją pradėjo kamuoti nerimas.

"Bet kaip ilgai jis vaikščioja, vienok!" - "Gerai, jeigu ten tas... na, cinikas, o jeigu vagis?"

Ir jos vaizduotė nupiešė paveikslą: vyras įeina į tamsią virtuvę... smūgis kirvapente... miršta, nė neaiktelejęs...kla-

Lietuvaitės skautės uždaviniai emigracijoje

vyr. sklt. N. Šiurnaitė

Gana aimanavus! Pažadinkim viltį
 Ir stokim į darbą nelaukę giedros'...
 Prikelkim darbais Gedimino Tėvynę!...
 Laimingas, kurs pradėdant aušrai tekė-

/ti,

Su broliais į darbą kaip milžinas

/stos!..

(Maironis)

Retai kuri tauta savo istorijoje yra perėjusi tiek kančių ir Kryžiaus kelią, kaip mūsų. Retai kurios tautos egzistencijai užtikrinti ir išlaikyti yra reikėję tiek kovų, aukų, ištvėrmės ir pasišventimo. Ir kaip neilgai teteko mums laisvu gyvenimu džiaugtis'... Na ja didžiųjų tautų grūntynėse mus ištikusi tragedija krauju išrašė naujus mūsų tautos istorijos puslapius, brolių krauju sužymėjo kelius per Lietuvą ir Sibiro taigas, o dalį nubloške užvirtusiais keliais nešti sunkų ir juodą benamių emigrantų vargą.

Greit šešeri metai, kai išėjome kaip sodininkas iš viesulų plėšomo žydinčio sodo į tamsią gūdžią girią. Žydinti jaunystė padėjo mums pereiti bombas ir griuvėsius; su ja užmiršome alkį ir šaltį. Ji ištengia mus pakelti aukščiau traukiančios į žemę kasdieninės pilkumos, jai lenkiasi vėtros ir vėjai, kai ją lydi meilė žydinti skautiška rūtelė. Taip. Jaunystė turi daug stiprybės, jai lengva ir "iš ašarų krašto išbristi"... Su ja mums nebaisu kelionė į tėvynę, kad ir aplink pasaulį, - mes tikime, jog pro Kanadą, Argentiną ir Australiją keliaujame namo, - tik kelias ilgas, netiesus...

Dabarties pasaulis pergyvena savo didžiausią lūžį - nebylią melo ir tiesos kovą. Tiesos laimejimas neabejotinas, kitaip ir visatos gyvenimas mums taptų klaustuku ir net imtume abejoti, ar pati būtis nėra melas. O lietuvių tauta tiesos nesibijo. Jos sąžinę neslegia juodos dėmės. Nekaltai pragyventos nelaimės turi būti atitaisytos, ir mes visi tikime, kad tiesos laimejimas mums pirmoj vietoj suteiks savo triumfo dalį.

Bet tai dar nereiškia, kad mes turime teisę šaltai žiūrėti į gyvenimo vyksmą ir tikėtis, jog kas iš šalies pasirūpins mūsų likimu, kad kažkam padarius lemiamą sprendimą iškart pasaulyje įvyks pasikeitimas, kuris atneš mums visų troškimų išsi-

pildymą. Dar niekad niekas laisvės mums nedavė dovanai ir ši kartą daug kas priklausys nuo to, kaip būsime pasiruošę momentui, kai konkrečiai reikės įrodyti norą būti laisviems. Ar iki tol - nesvarbu, kaip ilgas būtų laukimo laikas - išstengsime išlikti aukščiau kasdieninės pilkumos, atsispirti nutautėjimo dvasiai, kuri tyliai tyko ir tykos išplėsti kas brangiausia - tautinę dvasią, tautinius papročius, tautinę savigarbą, ar mokėsime dar taip trokšti laisvės ir mokėti už ją aukščiausią kainą, kaip mūsų pirmtakai, dūminių pirkių sūnūs?

Ir čia klausykime, ką sako mums skautiška lietuvybės ir laisvės meile deganti jauna širdis, juk tai didžiausias krautis ir vienintelis nepaprastas kelionėje turtas!..

Budėdamos kilnių idealų sargyboje, nei minutes neprivalome išleisti iš akių tautos ir visuomenės reikalų, o sunkiame kelyje tiek daug progų būti naudingoms likimo broliams!

O kad pasaulio mirazai neišvestų mus iš tiesiojo kelio, šandien privalome budėti taip, kaip kad niekuomet dar nesame budėję, nes argi turime teisę pamiršti, kas davė mums tą gražiąją skautiška rūta papuoštą jaunystę, kuriai lengva perkopti aukščiausius kalnus; ar galime pamiršti vyturėlio žadintus bukus ir pievas, kuriuose išaugo gražioji jaunystė?... O jaunystę privalome gražinti ten, iš kur ją gavom. Jos pareiga kenčiančioj Tėvynėj "pasmaugt vargą sunkų ir juodą", kad išsiškai dytų Nemuno slėniuose sugulę rūkai, kad naujai sužaliuotų žiaurios audros drąskomi miškai, kad vėl suliepsnotų Sodelio Aukuras ir užgesę laužai Panemunėj...

Mūsų tikslas aiškus, kaip aiškus ir patsai kelias: t i e s a, k a n t r y b ė, i š t v ė r m ė. Ir jei lietuvių tauta šandien ryžtąsi siekti laisvės, pirmutinis mūsų uždavinys - ruoštis jai. Žmogus, kovodamas dėl savo gerovės, dabar verčiamas ir savo dvasine kultūra neatsilikti nuo civilizacijos, kuri tokiu sparčiu žingsniu žengia pirmyn, o tauta iš savo narių reikalauja lygiavertės tautinės pažangos. Ir čia visų akys krypsta į mus - Lietuvos jaunimą, neretai su baime širdyje, ar mes išstengsime išlikti jokių įvykių nepalaužti, ar nesugriūsime po vargo našta. Mes norime ir turime pateisinti save. Mes pereisime per tas visas vargų pelkes nepalūžę, jei mus stiprins, tarsis amžinai neišdžiūstas ištvermės šaltinis, garbinga tautos praeitis. Didvyrių atsiminimas tikrai neleis mums sugniužti, nes kai darbai praneša žmogaus jėgas, tampa nemirštami, o jų vaisių niekas per amžius negali išsemti.

Tad šiandien belieka vėl paklusti didžiojo tautos pranašo Maironio žodžiams: "Paimkim arklą, knygą, lyrą!... Visomis jė-

gomis siekime mokslo, nes mūsų tautai dar reikės daug daugiau jaunų jėgų, negu ji turi. Nepamirškim, jog mums šiandien lygiai svarbu išlaikyti sveiką ir nepalūžtantį lietuvišką būdą, kaip ir sveikatą. Ir mes nepalūšime tol, kol atminime stovės lietuviška vargų mokykla, o širdyje nebus išblėsusi amžinosios ugnies liepsnelė, ir niekada neišmainysime už graši šventos tėvų kalbos, jų papročių.

Kiekvienu atveju, kiekvienoj vietoj atsiminkim, jog į mus atkreiptos svetimųjų akys. Mes gi atstovaujame tautą. Nepamirškime, jog iš kiekvieno mūsų pasielgimo daromos išvados eina visos tautos, jau ne tik kiekvieno mūsų asmeniniu adresu!

Budėdamos kilnių idealų sargyboje, nei minutei neprivalome išleisti iš akių tautos ir mūsų bendruomenės reikalų, o sunkiame kelvje tiek daug progų būti naudingoms likimo broliams.

Šventai tikime, jog ateis diena ir mes grįšime į brangiąją išsiilgtąją Tėvynę. Ir ką gi mes parvešime jai dovanų? Ar bus kas gražesnio, kaip skautiška, lietuviška, Dievą, Tėvynę ir Artimą mylinti širdis?

Vyt. Mažiukas

Ž I N G S N I S P R I E K I N

Žilagalvė Žemė snaudžia sūtemoje,
Snaudžia ir žolytė nakties glūdumoje
Ir gamta užmigo laiko pakelyje.
Kaip švelnus yr miegas Visatos glėbyje!

Tyla švelniai glosto miegančią Žemužę -
Mik, mano mieloji, kol ветros neužia,
Kol esi dar mano silpnam prieglobstyje.
Mik, mano brangioji, Visatos glėbyje.

Geltonkasės žvaigždės saugo tavo taką,
Bet klausyk, ką Tyla tau per sapną sako:
Keliai tavo vingiais, erškėčiais nusėti -
Žengus žingsnį kitą dar daug reiks kentėti.

1950. I. 2.

*****

Vokiečių mokslininkai sovietų pragaie

Sovietų zonos Vokietijoje informacijos šefas Gerhard Eisler neseniai vienoje spaudos konferencijoje pareiškė, kad šiuo metu Sovietų Sąjungoje nėra vokiečių mokslininkų, specialistų ar paprastų darbininkų. "Šie specialistai dabar yra arba Vokietijoje, arba juos yra išsigabenę amerikiečiai" - pasakė sovietų kalbetojas. Kad tai yra tik eilinis bolševikų propagandos melas, aiškiai įrodo skaitlingi pabėgėliai iš SSSR. Tuo tarpu mes paskelbsime vieno jų - buv. Lenkijos karininko Andrejaus K. 1939 - 1949 m. laikotarpyje išbuvusio Sovietų koncentracijos stovyklose, liudijimą.

Andrejus K. 1939 m. Lenkijos karui baigiantis patekė į bolševikų nelaisvę. Kadangi jis buvo rusiškos kilmės, turėjo būti internuotas iki karo pabaigos. Tik 1949 metais jam pavyko pabėgti iš SSSR. Andrejus visą dešimtmetį buvo SSSR-e. Jį gabenė iš vienos stovyklos į kitą. Taigi, jo patyrimai reikšmingi. Jis keliavo iš Irkutsko į Vladivostoką, iš čia į Ferganą Vidurinėje Azijoje. Čia gerai pažino keturių didelių priverčiamųjų stovyklų gyvenimo sąlygas. Ilgesnį laiką dirbo švino kasyklose drauge su 7.000 kitų nelaimingųjų.

Ferganoje jis susipažino su vienu vokiečių profesorium iš Drezdeno. Profesorius, drauge su jo šeima, bolševikai atvežė iš Drezdeno į Kijevą, kur jis tariamai turėsiąs dirbti savo specialybėje. Tačiau jis buvo nuo šeimos atskirtas ir į Ferganą atvežtas. Nuo dabar dingo jo visas ryšys su pasauliu. Iš pradžių jis atrodė gerai, nes buvo stambus ir sveikas vyras. Trumpu laiku sunkios gyvenimo sąlygos, darbas ir dvasinė depresija jį palaužė. Profesorius staiga virto palinkusiu seniu. Daugeli kartų mėgino nelaimingasis pasikarti išeinamoje vietoje, bet visada jį ištraukdavo iškilpos, žinoma, jo nelaimėi. Šis profesorius nebuvo vienintelis vokiečių, kurį Andrejus K. sutiko. Prokopjovske dirbo didelė grupė vokiečių laivų inžinierių, atgabentų iš Stetino. Deja, jie dirbo ne kaip technikai, bet kaip eiliniai kaliniai. Andrejus negali pasakyti jų visų pavardžių, bet jis papasakojo kiek daugiau apie vieną inžinierių 45 metų amžiaus. Iš pradžių jis buvo atvežtas į Odesą, kur dirbo kaip laivų statytojas. Greitai buvo jis čia apkaltintas antibolševistine veikla ir nuteistas 10 metų sunkių darbų. Tiesa, šis inžinierius (irgi profesorius) į SSSR buvo atvykęs savanoriškai, nes iš senų laikų buvo komunistų simpatikas. Bet jau per dvi ar tris savaites jo pažiūros pasikeitė, simpatijos išnyko...

Pasakotojas girdėjo, kad daugelis vokiečių mokslininkų ir aukštųjų karščių dirba Taimyro pusiasalyje, Šiaurinėje Sibiro dalyje, kur jie yra internuoti. Pasakojama, kad ten daromi ir atominių tyrimų bandymai.

Be vokiečių, Andriejus K. sutiko ir daugelį gen. Vlasovo armijos karių, kurie kariavo prieš rusus. Jų daug buvę Prokopjovsko rajone, kur esą įruosta net 20 koncentracijos stovyklų su apie 100.000 belaisvių. Kiekvieną dieną jie dirba kasyklose. Mirtingumas - 40% per metus. Ypatingai sunkus likimas esąs tų rusų politinių baltųjų emigrantų, kurie po revoliucijos pabėgo iš Rusijos, gi antrojo pasaulinio karo metu, paskelbus sovietams "amnestiją", meilės savo senajai tėvynei vedami, grįžo namo. Daugelis jų šį savo neapgalvotą žingsnį apmokėjo laisvės netekimu. Mūsų pabėgėlis sutikęs vieną rusų gydytoją, kuris Paryžiuje turėjęs gerą praktiką ir grįžęs namo su gera aukso atsarga. Tačiau jis dabar neturėjęs nei aukso nei galėjęs verstis medicinos praktika. Nors gydytojas turėjęs ir nesveiką koją, dirbęs šachtose sunkiausius kasyklų darbus. Kitas rusas, Michail U., kuris Paryžiuje turėjęs automobilį įmonę, taip pat atsidūręs koncentracijos stovykloje.

Ferganoje esą ir "rytų kraštų darbininkų", kuriuos vokiečiai, užėmę Rusijos sritis, atsigabeno į Vokietiją, gi rusai vėliau juos namo susigrąžino. Tiesa, esą sunku jiems primesti priešbolševikinį nusistatymą. Vis dėlto ir jiems neleidę laisvai gyventi - sukišę į konc. stovyklas. Tai padaryta todėl, kad jie matė Vakarų Europą, žino, kad ten geriau kaip Sovietų Sąjungoje. Tai gali kitiems papasakoti, o sovietų pilietis neprivalo žinoti, kad kitur yra geriau.

Koncentracijos stovyklose esą ir daugelis raudonosios armijos dezertyrų.

Ypatingą dalį priv. darbų stovyklų kalinių sudarė sukilėliai lenkai, ukrainiečiai ir baltgudžiai. Kiekvienas jų buvo nuteistas mažiausiai 20-čiai metų priverčiamųjų darbų. Jie pasakoja, kad iš jų likimo brolių apie tris ketvirtadalius sušaudę vietoje.

Jei skirstyti koncentracijos stovyklų gyventojus, tai kriminalinių nusikaltėlių (žmogžudžių, vagių ir pan.) čia tėra ketvirtoji dalis. Bet ir visi šie 99-iais procentais yra sovietinio auklėjimo išdava.

Paskutiniu laiku į Rusijos koncentracijos stovyklas vis daugiau esą atvežama inteligentinių pajėgų iš naujai prijungtų satelitinių kraštų. Jie negalėję tylomis pakęsti teroro, ku-

AUSTRALIJOS LIETUVIS

- 19 -

1950 m. balandžio 3 d.

ri vykdė bolševikai jų tėvynėje. Kartas nuo karto pakritikavę valdžios veiksmus. Pasekoje - suėmimas ir priverčiamieji darbai.

Ne visi ištremtieji į Sibirą gyveną už spygliuotų vielų. Ir šiuo metu, kaip ir caro laikais, esą laisvai gyvenančių Sibire gyvena daug ukrainiečių ir Kaukazo tautų žmonių, daug totorių, kurie karo pabaigoje, 1945 - 1946 m. čia buvo deportuoti "neaprežtam laikui".

Baigdamas savo pasakojimą Andriejus K. pareiškė, kad ir Sibire esą galima rasti daug žmoniškumo. Rusai ir kiti senieji Sibiro gyventojai kiekviename darbininke išžiūri nelaimingąjį, kuris ne savo noru čia atgabentas, nežiūrind, kokios tautybes jis būtų. Jie visada ieško kelių ir būdų nelaimingiesiems ką nors dovanoti, nors tai grėšia ištremimu jiems patiems arba būti sargybos nušautiems. - Ir jeigu pas Sibiro ūkininkus nebūtų buvę tokio didžiadvasiškumo, ir aš nebūčiau čia, - pasakė Andriejus K., baigdamas šį pasakojimą. - Niekas, kam pavyko pabėgti iš šio sovietų pragaro, nebus nedėkingas Sibiro žmonėms.

Jurgis Janavičius

"A Š B U S I U G R I Ž Ė S"

Bus rytas.

Peronu eis užbaigę darbą pečkuriai,
nešini betiksliai degančius žibintus,
į tolimas blizgės plieniniai bėgiai
ir žalios semaforų ugnys,

neryškios - aptekėjusios lietum...

Toliau, iš rudenio pilkšvos aušros
iškils rasoti bokštai ir stogai gimtojo miesto.

Išėjęs iš stoties ir, jausdamas
dar kvapą traukinių ir dūmų
girdėsiu staigius dūžius
ilgesį pametusios širdies
ir... mano delnus verš kieta virvė
kelionių ryšulio.

Mane apstos vežikai raudonais veidais

----- aš būsiu grįžęs.

THE NIGHTINGALE
AND THE ROSE.

"She said she would dance with me if I brought her red roses," cried the young student; "but in all my garden there is no red rose."

From her nest in the holm-oak tree the Nightingale heard

him, and she looked out through the leaves, and wondered.

"No red rose in all my garden," he cried, and his beautiful eyes filled with tears. "Ah, on what little things does happiness depend. I have read all that the wise men have written, and all the secrets of philosophy are mine, yet for want of a red rose is my life wretched."

"Here at last is a true lover," said the Nightingale. "Night after night have I sung of him, though I knew him not; night after night have I told his story to the stars, and now I see him. His hair is dark as the hyacinth-blossom, his lips are red as the rose of his desire; but passion has made his face like pale ivory, and sorrow has set her seal upon his brow."

"The Prince gives a ball to-morrow night," murmured the young student, "and my love will be of the company. If I bring her a red rose, she will dance with me till dawn. If I bring her a red rose, I shall hold her in my arms, and she will lean her head upon my shoulder, and her hand will be clasped in mine. But there is no red rose in my garden, so I shall sit lonely, and she will pass me by. She will have no heed of me, and my heart will break."

"Here indeed is a true lover," said the Nightingale. "What I sing of, he suffers; what is joy to me, to him is pain. Surely Love is a wonderful thing. It is more precious than emeralds, and dearer than fine opals. Pearls and pomegranates cannot buy it, nor is it set forth in the market-place. It may not be purchased of the merchants, nor can be weighed out in the balance for gold."

"The musicians will sit in their gallery," said the young student, "and play upon their stringed instruments, and my love will dance to the sound of the harp and the violin. She will dance so lightly that her feet will not touch the floor, and the courtiers in their gay dresses will throng round her. But with me she will not dance, for I have no red rose to give her;" and he flung himself down on the grass, and buries his face in his hands and wept.

(To be continued)

EXPLANATIONS - P A A I Š K I N I M A I

P a s t a b a: Žodžių tarimas skliausteliuose duotas tik dėl orientacijos. Kiekvienu atveju dar nežinomo žodžio tarimą klausti australą.

Nightingale (naitingeil) - lakštingala

rose (rouz) - rožė

to say, said, said - sakyti, tarti

she would dance with me - ji šoktų su manim

to bring, brought, brought (bring, brōt) - atnešti, nešti

her - jai (vard.: she)

red - raudonas

to cry - šaukti

garden - sodas

nest - lizdas

holm-oak - paupio ąžuolas

hear, heard, heard (hyr, hēd) - girdėti

to look out - pasižiūreti, pažvelgti

through (thrū) - per

to wondere - stebėtis, nustebti

beautiful (bjutiful) - puikus, gražus

eye (ai) - akis

to fill - pripildyti

tear - ašara

thing - daiktas, dalykas

happiness - laime

to depend - priklausyti

on what little things does happiness depend - nuo kokių menkų

dalykų priklauso laime

read, read, read (ryd, red) - skaityti

wise man - išminčius, mokytas vyras

to write, wrote, written (rait, rout, ritn) - rašyti
 secret - paslaptis
 all the secrets of philosophy are mine visas filosofijos paslap-
 tis esu pažinęs, įsisavinęs
 yet - vienok, tačiau
 want - stoka, trūkumas
 wretched (rečed) - nelaimingas
 at last - pagaliau
 true - tikras, teisingas
 lover - išimylėjęlis
 night after night (nait after nait) - kiekvieną naktį
 to sing, sang, sung (sing, seng, sang) - giedoti, dainuoti
 though (dzou) - vienok
 know, knew, known - žinoti, pažinti
 to tell, told, told - pasakoti
 story - istorija, apysaka
 the star - žvaigžde
 hair - plaukas
 hyacinth (hijacinth) - hiacintas (akmuo ir augalas)
 blossom - žiedas
 lip - lūpa
 desire (dizair) - pageidavimas, noras
 passion (pešn) - kentejimas, kančia
 face - veidas
 like - kaip, panašiai
 pale (peil) - išblyškęs, išbalęs
 ivory (aivori) - dramblio kaulas
 sorrow - širdgėla, liūdesys
 set her seal - uždejo žymią, antspaudą
 brow - antakiai, kakta
 ball (bol) - balius
 to-morrow night - ryt vakare
 murmure - murmeti
 till - iki
 dawn (dōn) - aušra
 to hold, held, held - laikyti, turėti
 lean, leant, leant (lyn, lent) - palinkti, linkti
 to clasp one's hands - sudėti, suimti rankas
 to sit, sat, sat (sit, set) - sėdėti
 lonely - vienišas, apleistas
 she will pass me by - ji praeis pro mane
 heed - dėmesys, stebėti
 heart (hāt) - širdis
 break, broke, broken (breik, brouk, broukn) - plyšti, trūkti

indeed (indyd) - ištikrujų
 to suffer - kentėti
 joy - džiaugsmas
 pain - skausmas, kentejimas
 surely (šjurly) - tikrai
 wonderfull - nepaprastas, stebūklingas
 precious (prešes) - brangus, vertingas
 emerald (emereld) - smaragdas (brangus akmuo)
 dear - brangus
 opal (oupel) - opalas (brangus akmuo)
 pearl (pēl) - perlas
 pomegranate (poumgrenet) - granato medžio vaisius
 to buy, bought, bought (bai, bōt) - pirkti
 set forth - išstatyta
 nor - nei
 market-place - turgaus aikštė
 to purchase (perčes) - pirkti
 merchant (merčent) - pirklys, prekybininkas
 weight (veit) - sverti
 balance - svarstyklės
 musician (mjuzišen) - muzikas, griežikas
 gallery - balkonas; galerija
 to play - žaisti, griežti
 stringed (stringd) - styginis (muzikos instrumentas)
 sound - garsas
 harp (hāp) - arfa (muz. instrum.)
 violin (vaiolin) - smuikas
 lightly (laitly) - lengvai
 to touch (tač) - liesti
 courtier - dvariškis
 gay - linksmas, žibąs
 dress - drabužis
 throng - spiestis, grūstis
 fling, flang, flung down - sukristi, susmukti
 to bury (bery) - paslepti
 to weep, wept, wept - verkėti
 to be continued - tęsia seką, bus tęsiama

Pastaba: Netaisyklingų veiksmažodžių mes duodame tris pagrindines formas: bendratis, būtąjį laiką ir būtojo laiko dalyvį, pav. to weep (bendratis - verkėti) wept - verkė, wept - verkęs.

=====

AUSTRALIJOS LIETUVIS - 24 - 1950 m. balandžio 3 d.

C O N V E R S A T I O N
(Pasikalbėjimas)

At the Seaside

Good morning. Are you the landlord?
landlord - šeimininkas

No, sir, I am head-waiter here. Do you want a room?
head-waiter (hedueiter) - vyr. kelneris
to want - noreti, pageidauti
room - kambarys

Yes, show me a quiet, sunny single room on the first floor.
to show (šou) - rodyti, parodyti
quiet (kvaiet) - ramus
sunny (sani) - sauletas
single room - kambarys su viena lova
floor (flō) - aukštas (namo)

We have only double-bedded rooms left. But I think I can give
you a single-bedded room to-morrow or the day after.
double-bedded - dviem lovom
to leave, left, left - likti, palikti

About how long do you want to stay here?
about - apie, maždaug
to stay - pasilikti

About three or four weeks, as far as I know.
as far as kiek aš galiu (numatyti)
to know, knew, known - žinoti (čia: numatyti)

Here is the lift. Will you please get in? This room is a very
quiet one looking into the garden.
lift - liftas, keltuvas
to get in - įlipti, įeiti
to look - žiūrėti, atrodyti
garden - sodas

Are there any other rooms left?
You may have another room on the second floor. It is a little
smaller than this one and looks upon the street.
smaller - mažesnis

All the other rooms are occupied.
to occupy - užimti

AUSTRALIJOS LIETUVIS - 25 - 1950 m. balandžio 3 d.

Will you show me the room?

to show - parodyti

Yes, certainly. This way, please. The room is also a very nice one.

this way - šiuo keliu

nice (nais) - gražus

also - taip pat

How much does it cost, including full board?

to cost, cost, cost - kainuoti

including (inkluding) - įskaitant

full board (ful bōd) - pilnas išlaikymas

Twelve (shillings) and sixpence a day.

Very well, I'll take it. Kindly have my luggage brought up here and pay the driver.

to take, took, taken (teik, tūk, taikn) - imti

luggage (lagidž) - bagažas, ryšulys

have brought up - liepkite atnešti

driver - soferis

Then send up the chambermaid to make the beds.

chambermaid (čembermeid) - kambarinė

Moreover, I need some fresh water and a couple of clean towels.

moreover - be to

to need - reikėti

clean - švarus, švarinti

towel (tauil) - rankšluostis

Will you kindly write your name into the Visitors' Book?

visitor (vizite) - svečias,

Where are the lavatories?

lavatory (leveteri) - prausykla, tualetas

To the left of the stairs.

left - kairen

stairs - laiptai

May I put my boots outside my room-door to get them cleaned?

boot (būt) - batai (aukšti)

outside - lauke (už durų)

Certainly, sir.

certainly - tikrai.

A H A !

Warder: "What brought you here?"

Prisoner: "Borrowing money."

Warder: "But, good gracious, they don't put men in prison for borrowing money."

Prisoner: "Not as a rule; but I had to knock a man down three or four times before he would lend it to me."

Warder (uorder) - kalejimo prižiūrėtojas, sargas

prisoner (prisne) - kalinys

to borrow - skolintis (pačiam)

to lend - paskolinti (kitam).

good gracious (gud greišes) - dangau maloningas!

to knock down (nok daun) - parmušti

THE SMALL FLAT

"How do you like living in a flat, Mr. Jones?"

"First rate. Every time my wife has company I have to go out to make room."

flat - butas

first rate - puikiausia

to make room - padaryti vietos

(I have to go out to make room - aš turiu išeiti, kad daugiau būtų vietos).

B E N J A M I N ' S   T R O U B L E S

The little six-year-old Benjamin became so greatly interested in a gramophone belonging to others that he quite forgot to go home.

"I will tell you what we will do," said his father to his mother. "We'll put out the lights and pretend we've gone to bed. If he shows any fear, that will teach him a lesson."

When the little boy hurried home about eight o'clock, he stopped in consternation at the gate.

He called several times till at last his kindhearted mother could not prevail on herself to make him wait any longer.

Next morning at breakfast the parents, who were prepared to hear their little son excuse his conduct of the evening before, were astonished to hear him exclaim:

"Papa, don't you think it's time to give me a night key?"

Benjamin (Bendžemin) - Benjaminas

gramophone - gramofonas

to put out - išjungti, užgesinti (šviesą)

to pretend (pritend) - nuduoti, suvaidinti

we've = we have gone - mes nuėjome, esame nuėję

fear (fie) - baimė; bijotis

to teach, taught, taught (tyč, tōt) - mokyti, pamokyti

hurry (hari) - skubėti; skubejimas

consternation (konsteneišen) - nustebimas, išgąstis

gate (geit) - vartai

kind-hearted (kaindhāted) - geraširdė

to prevail on oneself (priveil...) - save nugalėti

parents (perents) - tėvai, gimdytojai

to prepare (priper) - paruošti

to excuse (ekskjuz) - atsiprašyti

conduct (kondekt) - pasielgimas, elgesys

astonished (estoništ) - nustebintas

to exclaim (ekskleim) - išreikšti, pareikšti

key (ky) - raktas

night (nait) - naktis

 MINERS STOP WORK ON CRIMES ACT ISSUE

SYDNEY, March 28.

Six southern mines were idle today when employes protested against the Federal Government's decision to invoke the Crimes Act against Brisbane watersiders.

The men held pit-top meetings before the usual starting times and then returned home.

The day's total loss on the southern field was 3,345 tons.

Coal owners tonight declared that the men took their stand on the issue following the distribution of a Communist pamphlet attacking the Federal Government's decision.

Total coal loss throughout the State for the day was 6,429 tons.

Miner (mainer) - angliakasys

to stop - sustoti, nutraukti (darbą)

Crimes act - Baudžiamasis įstatymas (kurį vyriausybė nutarė taikinti streikuojantiems Brisbaneje uosto darbininkams)

issue (išju) - išleisti

southern - pietinis

mine - kasykla

idle (aidl) - nedirbąs, tingus

against - prieš

decision (desižn) - sprendimas

to invoke - taikinti, panaudoti (įstatymą)

watersider - uosto darbininkas

to hold, held, held - laikyti

pit-top meeting - susirinkimas prie kasyklos

before - prieš

usual (južuel) - įprastas

starting - pradžia (darbo)

to return - grįžti

total loss - bendras nuostolis

took their stand - priėmė sprendimą

distribution - išdalinimas, išplatınimas

pamphlet - pamfletas, atsisaukimas

to attack - pulti

throughout - ištisai

AUSTRALIJOS LIETUVIS

- 29 -

1950 m. balandžio 3 d.

 "STALIN DIED MONTHS AGO" CLAIM

MONTREAL, March 28.

Marshal Stalin died several months ago, a former British Army intelligence officer told a Brockville (Ontario) newspaper yesterday.

The "Recorder and Times" said that its informant declared that he had information that Stalin's death would not be announced until late 1951 or early 1952.

The Deputy Prime Minister (M. Molotoff), meanwhile would consolidate his position as political and spiritual leader of Russia, the informant said. - AAP.

died - miręs

months ago - prieš keletą mėnesių

several - keletas

former - buvęs

intelligence officer - slaptosios tarnybos valdininkas

informant - informuotojas

declare - pareikšti

death - mirtis

to announce - paskelbti

until - iki

late - vėlyvas

until late 1951 - iki 1951 metų pabaigos

or early 1952 - arba 1952 m. pradžios

meanwhile - tuo tarpu

consolidate - konsoliduoti, sutvirtinti

position - pozicija, padėtis

spiritual (spirituel) - dvasinis, idėjinis

leader - vadas

 To have is better than to hope.

*****

Ž I N I O S.

± Augustinui Griciui, kuris žinomas mums ir Pivošos slapyvardžiu, neseniai suejo 50 metų amžiaus. A. Gricius Nepr. Lietuvoje pagarsėjo savo gražiais feljetonais. Ilgą laiką jis buvo vyriausybės oficiozo "Lietuvos Aidas" vienas redaktorių. 1941 metais deportacijų metu ištremtas į Sibirą. Karo metu jis sugebėjo persiorientuoti į bolševikų pusę. Bolševikai jį giria ir spausdina jo atvaizdus.

Kiekvienam juk noris gyventi...

± Vilniaus miesto centrą bolševikai projektuoja pertvarkyti. Būsią pastatyta naujų pastatų. Bent planuose...

± Vilniaus "Spindulio" spaustuvė likviduota ir perduota komunistinei "Tiesos" leidyklai, kuri iš įvairių spaustuvių turi pasigrobusi net tris rotacines mašinas. Čia dabar spausdinama 9 rusiški ir lietuviški laikraščiai ir 3 žurnalai.

± Spaudos Fondo rūmuose, Kaune, Vytauto prospekte, įrengtas Vinco Mickevičiaus Kapsuko vardo poligrafijos kombinatas, kuriame dirba daug rusų.

± "Ryto" spaustuvė, Klaipėdoje, kuri, kaip žinome, savo laiku spausdino visą eilę lietuviškų knygų bei laikraščių, šio karo metu nemažai nukentėjo. Neseniai ji buvo sustiprinta iš kitų Lietuvos vietų atgabentomis mašinomis ir pradėjo veikti.

± Prof. Kolupailos vis dar neužmiršta tarybinė spauda. "T.B. 18 Nr rašoma, kad jis ir kiti "grįžę į Tarybų Lietuvą, rastų puikias sąlygas moksliniam darbui."

± Vilkijos miestelis netoli Kauno bolševikų paverstas apskrities miestu.

± Motorinius vežimėlius bagažui vežioti išsigiję Kauno ir Vilniaus geležinkelių stotys. Jie esą išplėsti iš vokiečių ir atgabenti į Lietuvą. Irgi laimejimas...

± Zarasų apskrities vykdomajam komitetui vadovauja rusas Vitukinas. Jis labai spaudžia apylinkės kolchozininkus prie miško naikinimo darbų, kurie įvykdyti "pirma laiko" ir "virš plano."

± Generolas Vincas Vitkauskas, savo Tėvynės išdavikas, ištikimai bernauja rusams. Jis dėsto karinių parengimą universite- te, yra LTSR politinių ir mokslinių žinių skleidimo narys ir dažnai skaito paskaitas Lietuvos žmonėms ten, kur patys rusai nenori eiti. Kovo 12 d. įvykusiems rinkimams jis išstatytas kan- didatu Mariampolės apskrities apylinkėje. Jo kandidatūrą parė- mė Aštriosios Kirsnos tarybinio ūkio kolchozininkai: Kuvikina, Ovčnikovas ir Chodosevičius.

± Joniškio apskrityje 98% visų ūkininkų jau suvaryta į kol- chozus.

± Kauno miesto komunistų partijos sekretorium yra rusas Plaksinas. Jis yra faktiškasis to miesto valdytojas.

± J. Dovydaitis parašė ir išleido trijų veiksmyų pjesę "Vo- ratinkliai plyšta", kuri parašyta pagal visus bolševikų parti- jos reikalavimus. Šiuo metu ji vaidinama Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

± Lietuvos sportą bolševikai, deportuodami Lietuvos jaunimą visiškai sužlugdė. Taip vasario mėnesį įvykusiame čiuožimo nun- gtyne Rygoje Lietuvos TSR geriausias čiuožėjas Jonikaitis at- sidūrė 16-toje vietoje (17-tos jau nebuvo...). Moterų pirmeny- bėse kaunietė Išganaitytė užėmė 14-tą vietą.

± Varėnos apskritis greičiausiai iškirto jiems numatytą iš- kirsti Lietuvos miško kękį ir jį išgabeno. Už tai ji laimėjo pereinamąją raudonąją vėliavą.

± Utenos apskritis savo atstovais į SSSR aukšč. tarybą "iš- rinko" drg. Staliną, A. Trofimovą ir J. Macijauską. Jie atsto- vaus uteniškius...

=====

KOVOJA SU IŠDAVIKAIŠ - Chikagos ir apylinkių lietuvių buvusių D. P. susirinkimas, kuriame dalyvavo per 500 asmenų, nusprendė naikinti tas firmas, kurios skelbiasi komunistinėje spaudoje ir tuo būdu tą spaudą remia materialiai ir ją palaiko. Šis judėjimas persimeta ir į kitas vietas.

Mums įdomus čia faktas, kad turtingi įmonių savininkai yra tiek prisirišę prie dolerio, jog net nepagalvoja, kas liktų iš jų ir jų įmonių jeigu jų remiami komunistai paimtų valdžią į savo rankas. Toks jau apakimas...

VAJUS UŽ 5,000 SKAITYTOJŲ

Didžiausias Kanados lietuvių nesėrovinis laikraštis, redaguojamas J. Kardelio, vykdo vaju už 5000 skaitytojų. Lietuvių Kanadoje esama apie 20.000, taigi, kas ketvirtas žmogus yra NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS prenumeratorius. Kada mes Australijoje to pasieksime?

KUR EMIGRUOJA TREMTINIAI

Kaip žinia, daugiausia tremtinių vyksta į JAV ir Australiją. Tačiau kartas nuo karto atsiranda DP specialistų paklausa ir į šiuo kraštus: Kanadą, Pakistaną, Britų kolonijas, Kolumbiją, Ekvadorą, Čili, Indiją. Tik labai mažas skaičius tremtinių pasuka ten savo keliones vairą.

SUSTIPRĖJO STOVYKLA

Paskutiniu metu Memmingeno stovykloje gyvenantieji mūsų tautiečiai pergyveno įvairių sukretimų, nes buvo mėginta šią stovyklą likviduoti, perkelti jos gyventojus į kitas vietas. Paskutiniu metu betgi IRO pakeitė savo planus, ir Memmingeno stovykla buvo sustiprinta atkeliant iš Klein Koetzo stovyklos apie 150 latvių ir iš Kempteno apie 100 lietuvių. Čia dar veikia lietuvių gimnazija, pradžios mokykla, vėl atgijo choras, skautai ir kitos institucijos. ITB komitetui vadovauja p. Orenas.

MAŽLIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Kovo mėn. 16 - 19 d.d. Schw. Gmuende lietuvių stovykloje įvyksta Mažosios Lietuvos skyrių atstovų suvažiavimas, į kurį žada suvažiuoti visa eilė Mažosios Lietuvos skyrių veikėjų. Būsią aptarti organizaciniai klausimai ryšium su emigracija ir ypa-

tingai pasiliekančių Vokietijoje klausimai. Eilė Mažosios Lietuvos kultūrininkų padarys pranešimus.

Kita proga patieksime smulkesnį šio suvažiavimo aprašymą.

PABALTIO MOTERŲ MEMORANDUMAS

Pabaltijo Moterų Taryba Vakarų Vokietijoje neseniai paruošė, atspausdino ir išsiuntinėjo visai eilei pasaulio įstaigų ir moterų veikėjų specialų atsišaukimą anglų kalba į viso pasaulio motinas. Memorandume atkreipiamas dėmesys į labai sunkią Pabaltijo žmonių, ypač moterų ir motinų būklę bolševikų okupacijoje. Pabaigoje šaukiamasi laisvės Europai, laisvės Pabaltijo tautoms - Estijai, Latvijai, Lietuvai. Iš Lietuvos pusės atsišaukimą pasirašė Birutė Novickienė.

PRIIMS 960 SENELIŲ

Savo laiku IRO vadovybė kreipėsi į tas valstybes, kurios išleido tam tikrą darbingų DP skaičių, kad jos priimtų ir nedarbingus. Pirmoji atsiliepė Prancūzija. Ji priimsianti 960 DP, kurių amžius per 60 metų.

NEGLOBOS BELGIJOS LIETUVIŲ

IRO ir toliau atsisako globoti Belgijoje gyvenančius tremtinius, taigi ir lietuvius. Girdi, jie esą laikomi išemigravusiais. Kas liečia emigraciją į JAV, tai Belgijoje gyvenantieji DP negali pasinaudoti emigraciniu biliumi, nes nustatytu laiku jie negyvenę Vokietijoje. IRO sutinkanti globoti tik tuos tremtinius, kurių šeimos išskirtos - viena dalis gyvena Belgijoje, kita Vokietijoje.

TREMTINIŲ ŠVIETIMAS

Iki šiol IRO savo lėšomis dalinai išlaikydavo tremtinių mokyklas, mokėdama atlyginimą daliai mokytojų. Tačiau aiškeja, kad IRO neturėsianti galimybės globoti tremtinių mokslo įstaigas. Vokietijoje gyvenančių tremtinių atstovai (visų tautybių) paruošė ir įteikė Bavarijos Švietimo ministerijai atitinkamą memorandumą, kuriuo prašo, kad būtų apsaugotos tremtinių mokyklų teisės IRO veiklai pasibaigus.

* N. Zelandijos lietuviai išleido informacinį biuletinį N. ZELANDIJOS LIETUVIŲ. Biuletinis spausdinamas rotatorium.

* PIETŲ AMERIKOS LIETUVIS, leidžiamas demokratinių grupių Urugvajuje, atšventė vienerių metų sukaktį. Per metus laiko išleista viso 6 numeriai. Atrodo, didelis trūkumas inteligentinių jėgų.

DIDELIS PASISEKIMAS DAIL. VACLOVO R A T O MEDŽIO RAIŽINIŲ
PARODOS PERTH'e

Praėjusiame AL numeryje trumpai paminėjome, kad kovo 14 d. dail. Vaclovas R a t a s surengė savo medžio raižinių parodą. Mūsų Perth'o korespondentas, aplankęs parodą, informuoja:

Parodą atidarė JAV konsulas Vakarų Australijai (Mr. G. L. Hunter). Žmonių prisirinko pilna sale (publika rinktinė - meno, mokslo ir visuomenės atstovai). Tiek daug žmonių atidarymo metu ši patalpa dar nėra turėjusi, nors čia nuolat vyksta parodos ir labai gerai žinomų dailininkų (vietinių ir Europos).

Man įdomu buvo sužinoti paties dail. Vaclovo Rato nuomonę apie šį nepaprastą pasisekimą. Dailininkas pareiškė: "Aš likau tiesiog nustebintas ir sujaudintas: nors ši paroda, kurioje dalyvauju su savo medžio raižiniais, yra iš eilės 40-toji, tačiau, kad visa publika taip reikštų tokią didelį dėmėjimąsi, kaip šioje parodoje, turiu prisipažinti, pergyvenu pirmą kartą."

Eilė meno žinovų (australy) pareiškė, kad dail. V. Ratas labai sugebąs perduoti Australijos gamtą ir jos nuotaiką, kas daug kam nesiseka, nors ir daugel metų čia gyvena. Gi Vakarų Australijos oficiozas "The West Australian" kovo 16 d. numeryje, vertindamas V. Rato parodą, pažymėjo, kad Vacl. Ratas yra su pasaulinio mąsto reputacija, didelės individualybės medžio raižytojas ir iliustratorius ir kad meno megejai čia turi ko pasimokyti.

Nenuostabu tad, kad per vieną valandą po parodos atidarymo 8 paveikslai jau buvo parduoti ir neabejojama, kad iki parodos uždarymo jų bus dar parduota, tuo bent šiek tiek

kompensuojant turėtas materialines išlaidas ir nemiegotas naktis.

Dail. Vaclovas Ratas puikiai išreklamavo lietuvių meną Vakarų Australijos sostinėje. (j)

MELBOURNO LIETUVIŲ FIZ. AUKL. BEI SPORTO VEIKLA

Kaip kad Lietuvoje, savu laiku, Kaunas, taip dabar Australijoje Melbournas tampa lietuvių Fizinio Auklėjimo bei Sporto centru. Melbourne šiandien yra Igaliojimo ir Vyr. Fiz. Aukl. bei Sporto K-to bustinės, iš kur, neužilgo, bus siunčiamos į visas Australijoje gyvenamas lietuvių vietas direktyvos bei aplinkraščiai lietuvių sportinio gyvenimo organizavimui ir veiklai. Šiuo metu skaitlingiau apgyventų vietovių lietuviams yra išsiuntinėti paraginimai organizuoti lietuviškus sporto klubus ir dėti pastangas įtraukti kuo skaitlingiau lietuviškąją jaunimą į fizinio auklėjimo parengimus. Dedama pastangų susirišti su pasaulio Lietuvių Fizinio Aukl. ir Sporto Vyr. Komitetu, kuris šiuo metu yra persikėlęs į Ameriką. Stengiamasi įsijungti oficialiai į įvairias australų sporto šakų sąjungas ir gauti leidimus dalyvauti australų ruošiamose varžybose lietuviškų sporto klubų vardu.

Džiugu pabrėžti, kad visoje Australijoje subruzdą aktyvieji lietuviai sportininkai ir sporto darbuotojai ir visomis išgalemis stengiasi burtis į lietuviškus klubus ir komandas. Taip Adelaidės lietuviai turi jau savo sporto klubą, į kurią, atrodo, įsijungs visas Adelaidėje gyvenantis tautinis jaunimas ir savo veikla pagyvins bendrąjį mūsų gyvenimą. Sydnejaus lietuviai, po ilgų svarstymų ir abejonių, galų gale irgi susiorganizavo ir šiandien galime džiaugtis, girdedami Sydnejaus lietuvių sporto klubo valdybos didelius užsimojimus ateities veikloje. Kukliai, bet gražiai organizuojasi ir tvarkosi Canberros lietuviai, kur šiuo metu yra įsteigta lietuvių krepšinio komanda ir manau, kad neužilgo "gims" ir lietuviškas sporto klubas. Labai gražiai ir plačiai veikia Melbourne lietuvių sporto klubas, kuris šiandien jau turi: tinklinio, krepšinio, stalo teniso, futbolo, būriavimo ir kultūros-pramogų bei iškylių sekcijas. Klubas turi pasisamdęs didoką salę, kur penkis kartus į savaitę vyksta įvairių šakų sportininkų ir mėgėjų užsiėmimai bei treniruotės. Klubas yra narys įvairių sporto šakų australų sąjungų, tokiu būdu dalyvaujama Melbourne ir Viktorijos krepšinio pirmenybėse, kur šiais metais užregistruotos net trys lietuvių komandos. Pirmose šių metų žiemos pirmenybių rungtynėse visų trijų lietuvių komandų žai-

dėjai pasirodė labai gerai. Ypatingai stebina australus ir net mūsų tautiečius Melbourne jaunių komanda, kuri žaidžia C klasėje ir iki šiol puikiomis pasekmėmis lengvai nugalėjo savo priešininkus. Šioji komanda tai pasididžiavimas visai lietuvių kolonijai, nes tai prieauglis mūsų reprezentacinei Melbourne komandai, kuris jau šiandien yra vertas rimto dėmesio. Reprezentacinė lietuvių komanda, kuri žaidžia "A" klasėje lygiagrečiai su žiemos pirmenybėmis dalyvauja ir vasaros žaidynių finalinėse varžybose, kur blogiausiu atveju jiems antra vieta yra jau išsikovota. Vasaros žaidynių grandiozinis finalas numatomas ateinančią savaitę. Tinklininkai visu spartumu ruošiasi artėjančioms žiemos pirmenybėms, į kurias užregistruota dvi vyrų komandos ir net trys mišrios lietuvių komandos. Tokiu būdu, tikriausiai, Melbourne lietuvaitės bus pirmosios Australijoje, kurios išsina ginti lietuvių vardą. Stalo teniso veikloje lietuviai džiaugiasi turedami Melbourne tokias pajėgas, kaip Krivickas, Zdanavičius, Jersovas ir kt. Į Melbourne žiemos stalo teniso pirmenybes užregistruota dvi pajėgios lietuvių komandos.

Atrodo, kad ypatingą pasisekimą turės būriavimo sekcija, kuriai vadovauja buvęs Lietuvos Būriavimo Sąjungos pirmininkas Dr. Didžys, o į Valdybą įeina daug patyrę būriuotojai Tamošaitis ir Raulinaitis. Šioji sekcija dar yra organizacinėje stadijoje, bet atsižvelgiant į būriavimui nepaprastai geras sąlygas, tikriausiai išsiplės į labai skaitlingą ir veiklią sekciją. Futbolininkai pavėlavę susiburti į komandą žiemos pirmenybėms, žada vienalyčiai įsijungti į bet kurio australų klubo komandą ir idant "nepametus formus" žaisti šiais metais už australus. Šiuo metu turima gerų lietuvių futbolininkų, iš kurių pažymėtini: Baškys, Langevičius, Jersovas. Kultūros, pramogų ir iškylių sekcija užsibrežė klubo nariams ir kartu Melbourne lietuviams sudaryti galimybes pažinti Melbourne muziejus, idomesnes įmones, miesto gražesnes apylinkes organizuoti iškylas, paskaitas ir minėjimus bei vakarus. Melbourne lietuvių sporto klube nariais šiuo metu yra užsirašę arti 100 tautiečių.

L. B.

IR NAMĄ STATO, IR ILGAAUSIO NEPAMIRŠTA...

"Prašu siųsti laikraštį į mūsų jau statomą namą, ir kartu įdedu 1 svarą už laikraštį iki galo metų, o kas liks, tai tegu bus Ilgausiuui ant kopūstlapių", - rašo Ona ir Povilas Riškai iš Geelong (Vic.). Kiekvienam aišku, kad namą statant labai brangus kiekvienas penny, bet... neužmirštama ir spauda.

SKAUTIŠKŲ TAKŲ

Red. vyr. sktn. A. Krausas

NETEKOME VYR. SKTN. M. KUKUČIO.

Iš lengvo vyresniųjų eilės re-
tėja. Mūsų Tėvynės okupantai iš-
žudė ir nukankino nemažą mūsų
skautiškos šeimos narių, nemažą
mūsų brolių paaukojo savo gyvybę
už savo krašto laisvę. Mus pasic-
kė liūdna žinia iš Vakarų Vokie-
tijos, kad Hanau mirė vyr. sktn.
M. Kukutis, pirmosios skilties,

įsisteigusios mūsų sostinėje Vil-
niuje, skautas. Jis savo laiką buvo Klaipėdos tuntininku, jū-
ros skautų aktingas organizatorius. Tremtyje vadovavo didžiuliam Hanau Tuntui, buvo skautininkų ramovės narys ir ėjo kito-
kias Brolijos Vadijos ir L.S.S. Tarybos skirtas pareigas. PLSS
Australijos Rajono sesės ir broliai reiškiamo giminėms ir mūsų
šeimos narei Atsiskyrusiojo dukrai, gilią užuojautą.

MUS KVIETĖ STOVYKLAUTI

Australų vienišieji skautai Viktorijoje Velykų atostogų me-
tu rengia keturių dienų stovyklą Gilwellio Parke. Jau nuo 1937
metų yra susidariusi pas juos tradicija kasmet per Velykas sto-
vyklauti. Viktorijos-Tasmanijos Tunto suvažiavimą atsilankęs
jų vadas sktn. Mc.Kay pakvietė ir mus toje jų ruošiamoje sto-
vykloje pastovyklauti. Vienišieji skautai yra dideli mūsų bi-
čiuliai. Jų vadas daug padėjo ginti mums savo teises savaran-
kiškai veikti. Neseniai Rajono Spaudos Skyriaus Vedejas lankė-
si pas juos sueigoje, susipažino su jų veikimu ir yra nuste-
bintas jų nuoširdumu.

MALONUS SVEIKINIMAS

Brolijos Vadeiva psktn. V. Neverauskas, gyv. Naracorte, S.A.
(adr.: Mr. V. Neverauskas, c/o Station Master, Naracorte, S.A.)
16 Vasario proga pasveikino visus tuntininkus linkėdamas sek-
mingos veiklos, nepailsti mūsų Tėvynės laisvinimo darbe. Ta
pačia proga prašė jam pranešt apie tuntų sudetį bei veiklą.

VYRIAUSYBĖS KOVA SU STREIKININKAIS.

Australijos komunistai, matomai inspiruoti iš centro (Maskvos) pagal bendrą planą, ėmėsi naujo metodo paraližuoti Australijos ūkį. Jie sugalvojo taip vadinamus "rolling strikes", atseit, "riedančius streikus", kurie, baigęsi vienoje vietoje, turi prasidėti kitoje arba kartotis periodiškai. Ypatingai aktyvūs čia buvo Brisbanės uosto darbininkai, kurių profesinei sąjungai vadovauja komunistai.

Sie nešibaigia streikai ėmė rimtai grėsti Australijos ūkiui Vyriausybė, po visų bandymų streikus likviduoti, nusprendė taikyti streikuojantiems baudžiamuosius nuostatus, kaip už kriminalinius nusizengimus. Streikų vadai, pajutę pavojų, nutarė atšaukti streiką (bent tuo tarpu) ir grįžti į darbą.

Kovo 31 d. ministerių kabinetas nutarė praplesti baudžiamųjų nuostatų galią ir tarpsteitinio transporto darbininkams. Ta proga min. pirmininkas pareiškė per radio, kad vyriausybė nusprendė pravesti jos numatytą antikomunistinę įstatymą visu rūpestingumu, kad jis efektingai pasiektų savo tikslą.

Toliau ministeris pirmininkas pareiškė, jog komunistų propaganda, kad kova su komunizmu yra tuo pačiu kova su profesinėmis sąjungomis (unijomis) neturinti jokio pagrindo, nes vyriausybė visiškai respektuoja profesines sąjungas ir jų legalią kovą už ekonominių darbininkų gerbūvį.

GRIŽTA Į DARBĄ

Newcastle geležies pramonės darbininkai, po 10 savaitių nesekmingo streiko, grįžo į darbą. Streikininkai reikalavo pakelti atlyginimą 1 sv. savaitei.

SUSTREIKAVO ANGLIAKASIAI

Dalis angliakasių paskelbė streiką protestuodami prieš vyriausybės nutarimą taikinti baudžiamuosius nuostatus streikuojantiems Brisbanės uosto darbininkams. Streikas buvo paskelbtas po to, kai komunistų partija išplatino atsišaukimus, kviečiančius protestuoti prieš vyriausybės žygius.

AUSTRALIJOS LIETUVIS - 40 - 1950 m. balandžio 3d.

PAKILO KAINOS LAIKRAŠČIAMS

"Sydney Morning Herald", "Sunday Herald" ir eilė kitų laikraščių ir žurnalų pakelė kainas vienu penny už egzempliorių. Pakėlimas motyvuojamas popieriaus ir darbo pabrangimu.

DIDELI LIUČIŲ NUOSTOLIAI

Paskutinėmis savaitėmis Queenslande ir N.S. Walse siautė nepaprastai stiprios liūtys. Daug upių išėjo iš savo vagų ir apsemė ištisas apylinkes bei miestus. Vien tik N.S. Walse, provizoriniais daviniiais, nuostoliai siekia $1\frac{1}{2}$ mil. svarų.

Įr centrineje bei šiaurės Australijoje stiprios liūtys padarė daug nuostolių. Alice Springs - Port Augusta geležinkelis daugely vietų paplautas ir traukiniai negali ištisas savaites pasiekti Alice Springs bei kitas vietas.

MELBOURNE STREIKUOJA TRAMVAJŲ IR AUTOBUSŲ DARBININKAI.

Jau astuonios savaites tęsiasi Melbourne tramvajų bei autobusų tarnautojų ir darbininkų streikas. Reikalaujama kelti atlyginimus.

DIDELĖ JAV PAGALBA UŽSIENIAMS

Prez. Trumanas patiekė Kongresui patvirtinti 3.375 milijonų dolerių planą, pagal kurį numatoma efektyvi pagalba kitoms tautoms, siekiant užkirsti kelią komunizmo plitimui.

Ta proga Prezidentas pareiškė, kad JAV negalinčios likti izoliacinej padety, nes tas tik pagreitintų trečiojo pasaulinio karo pradžia.

PUOLAMAS ACHESONAS

JAV valstybės departamento sekretorius (užs. reik. ministris) Acheson smarkiai kritikuojuamas eiles senatorių. Jam priimamas nesugebėjimas vesti griežtą politiką komunizmo atžvilgiu. Esą, net valstybės departamente sėdi komunistų agentai. Reikalaujama jo atsistatydinimo.

Prez. Trumanas šiuo reikalu pareiškė, kad Achesono politikos kritika neturinti rimto pagrindo ir kad patys kritikai pasitarnauja komunistams daugiau, negu kas nors kitas.

VIS DAR BELDŽIAS TAIKOS

Gegužės mėn. 9 - 13 d.d. trys "didieji" - J.A.V., Prancūzijos ir Britanijos užsienių reikalų ministrai susirenka Londone svarstyti, koku būdu būtų galima rasti bendrą kalbą su Sovietų Rusija taikos užtikrinimui...

Šios konferencijos metu bus svarstoma, be santykių su Rusija, dar Vokietijos, Tolimųjų Rytų ir Pietryčių Azijos problemos.

Tik po šios konferencijos galutinai paaiškės, ar iš viso yra galima normalizuoti santykius su Sovietų Rusija.

INTENSYVĖJA ŠALTASIS KARAS

Visos J.A.V. diplomatinės misijos Europoje tyrinėja pagrindines problemas ryšy su Rusijos pastangomis suintensyvinti "šaltąjį karą", kuris, dalinai jau prasidėjęs, bus dar labiau suintensyvintas.

Prancūzijos ir Italijos streikų banga, pastangos sukelti streikus Anglijoje ir kitose pasaulio šalyse, planuojamas didžiulis gegužės 28 d. "liaudies maršas" Berlyne - yra ne kas kita, kaip intensyvejančio šaltojo karo pažymiai, kurie nieko gera nežada.

PATVIRTINTAS TECHNIŠKASIS GYNYBOS PLANAS

12-kos Atlanto Pakto dalyvių Generalinio Štabo viršininkas patvirtino techniška gynybos planą. Plane numatyti visi galimūmų, kuriais Sov. Rusija galinti pasinaudoti puolimo atveju, ir priemonės, tiems puolimams atremti.

Planą turi artimiausiu laiku patvirtinti tų šalių karo ministerių konferencija.

TITO "LAIMĖJO"

Per įvykusius Jugoslavijoje rinkimus Tito šalininkai surinko 93,2% balsų ir tuo būdu lieka valdžioje.

Maskvos "Pravda" kaltina diktatorių Tito, esant rinkimai nebuvę laisvi ir "liaudies" valia suklastota... Taigi, "puodas kaitilą vainoja..."

MIRĖ LEONAS BLUMAS

Prancūzijos Socialistų Partijos lyderis, Leonas Blumas, sulaukęs 78 metų amžiaus, netikėtai mirė kovo 30 dieną.

Leonas Blumas buvo ne tik demokratinio socializmo teoretikas, bet ir žymus Prancūzijos pasaulio mąsto politikas. Keturis kartus jis buvo ministriu pirmininku. Karo metu vokiečiai buvo patalpinę jį į kalejimą, jam nesutikus iėiti į Vichy vyriausybę.

Be to, iki pat savo mirties jis buvo Socialistų Partijos oficiozo "Le Populaire" vyriausiasis redaktorius.

Ne tik Prancūzijos, bet ir pasaulio socialdemokratija su jo mirtim neteko didžio žmogaus, humanisto, visą savo amžių kovojusio už darbo žmonių teises ir jų gerbūvį.

NEŽINOMAS POVANDEKINIS LAIVAS PRIE USA KRANTŲ

JAV karo laivyno vadovybė pasiuntė naikintoją ieškoti pastebėtą prie Kalifornijos krantų nežinomą povandeninį laivą. Jį pastebėjo patrulinis lektuvas ir žvejų laivai.

JAV PAGALBA AZIJAI.

Iš Vašingtono oficialiai pranešama, kad artimiausiu laiku bus išsiųsti ginklų transportai Pietryčių Azijos tautoms: Indo-Kinijai, Siamui ir Indonezijai, siekiant sustiprinti tų tautų kovą prieš komunizmą.

MIRĖ TARZANO AUTORIS

Kovo 20 d., sulaukęs 74 m. amžiaus, Tarzanoje (Kalifornija), nuo širdies priepuolio mirė garsaus romano "Tarzanas" autorius Edgar Rice Burroughs.

Hollywoodo filmų bendrovė numato per 10 metų pastatyti 15 Tarzano filmų.

Jo pirmoji knyga buvo išleista 1914 metais, turėjusi nepaprastą pasisekimą ir buvo išversta į viso pasaulio tautų kalbas. Lietuvoje "Tarzanas" buvo išleistas "Kultūros" b-vės, Šiauliuose, taip pat turėjęs didelį pasisekimą ir ypač mėgiamas jaunuomenės.

NEDARBAS J.A. VALSTYBĖSE

J.A. Valstybėse šiuo metu priskaitoma jau per 5 milijonus bedarbių ir jų skaičius vis didėja. Nedarbo problema pradeda kelti nerimą valdžiod sluoksniuose.

=====

Peliksas Akivara

P E N K I   A M Ž I A I

Motto: Gyvenime, kada tu pablogėsi?!

I - U N R I N I S

1. Nesapnavo seniai nei vaikai, Kad bus tokie geri laikai, Veitui duos maistą ir parda, Kad bus toks geras, geras dėdė.	3. Lengva pamiršti vargą juodą Kai dėdė šokolado duoda. Apauna, jei atranda basą, Atgulus - nugarą pakaso - - -
2. Puikios germano buvo vaisės: Į krosnis kišo, muilan maišė, Tačiau kai baigės piktas karas Atėjo dėdė geras, geras - - -	4. Ar sveikas buvo kas ar šlu- /has Visus stovyklosna sugrūdo, Kava pupelių girdė saldžia, Ir liepė rinktis savo valdžią!
5. Kasdieną lošdavom krepšini, Sušokdavom svečiams suktini Ir taip dienele dieną vijo, O dėdė vilą išigijo - - -	

II - S T O V Y K L I N I S

1. Ko liūdi berneli, ko verki, Nejau neturėsi progos? Užraugsi vėl bačką naminės, Gal ši kart MP neužuos!	4. Ot laikas atėjo, tai laikas Kiekvienas vaikelis gudrus, Nereiks parvažiaus kirst /malkas Diplomais kūrensim pečius.
2. Jei bėgdams nuo "tėvelio" saulės Nuklydai toli nuo žmonos, Nebėra juk jokios savaulės, Jei kitą randi prie progos!	5. Nostalgija žmogų kamuoja Be darbo - diena nerimta. Tad rinksim rytoj valdžią /naują, Šiais metais tai bus dešimta
3. Tu baigęs, sakais, fakultetą, Mažiausiai gimnazijas tris, Tačiau ar matei tu bent kartą Nors pradžios mokyklos duris?	6. Brolyti todėl nežiopsoki, Veltui nepraleisk sekundos, Prie progos į sandelį šoki, Kol sekantis tave išjos...

III - P A R T I J I N I S

1. Seniau Rudis prie būdos Liesus kaulus graužė, Dabar sėdi išdidus Uodegą užlaužęs!	5. Pagalvota, pamąstyta Ir prisiekta koja, Kad rytoj abu draugai Partijon įstoja.
2. Buvo jis seniau kuklus, Bet čia juk ne dyvas, Buvo Rudis tada mūs' Juk dar bepartyvis!	6. Seniau Rudis prie būdos Liesus kaulus krimto, O dabar jau į vadus Partijos išrinko.
3. Vieną naktį kai mėnulis Su žvaigždem flirtavo Liežuviu į kulnis plakdams Reksas atžingsniavo!	7. Mūsų Rudis greit atkuto, Greitai atsišėrė, Ir ant stalo atsitūpęs Naują svieta tvėrė.
4. Reksas sako:- Nežiopsok, nėr tuščiai ko loti, reik teisybės paieškot partijon reik stoti!	8. Sėdi Rudis išdidus, Uodegą užlaužęs Lai kiti ten prie būdos Liesus kaulus graužia...

IV - V E Ž A M A S I S

1. O brangi, gimta šalele, Žvilgterk į šią pusę, Ar tik ne persunkų kelią Mums paskyrus būsi?	5. Rūsyje stambus virejas Pilsto buizą samčiais, Iš galvos išneša vejas Paskutinį ramstį.
2. Kiek išgerta rausvo vyno Į tavo sveikatą Gi šiandieną piligrimu Per žemelę plačią.	6. Slenka dienos ir savaitės, Laivas neatplaukia Liaudis atsargas sutaisius "Capri Fischer" traukia.
3. Virš Bagnoli pilko kranto Būriai dulkių šoka Gi krantinėj emigrantai Apverkia Europą.	7. Nieks juokauti nebebando Liaudis rankas gražo, Tik staiga pasklinda gandas, Kad rytoj jau veža!
4. Duktė lenciūgėlių šoka, Tėtis bara mamą, O už kampo italiokas Krausto , čemodaną.	8. Suriaujoma linijinis It žveris nešertas. Lik sveika, miela tėvyne, Plauksime ne varstą!

(sek. psl.)

9. Už dailius batus arabo
doleriais pakloji,
Vakare šauki: aš žlabas,
Vėl jau basos kojos!
10. Pilkos dienos niūriai ėjo
Tik vanduo ir vėjas,
Tad dukrelė su jūreiviais
Sutartį pradėjo...
11. Čemodaną tuščią radus,
Tėtis šaukias čiorto,
O žmona netekus žado
Išskrenda per bortą.
12. Pas'baisėjo dažnos vaišės,
"Rygos bokštų" šlovei,
Gerą nuotaiką dar taise
IRO palydovai...

V - B U S I M A S I S

1. Baigiam sutartį nelabą,
Džiaugsmas net užgniaužia žadą,
Šaipos girios ir kalnai
Ir australų avinai.
2. Baigę sutartį nelabą
Iškviečiam už žmoną švabę,
seimininkės geros jos,
Jeigu nemažai algos...
3. Jei kitaip mums būtų lemta,
Sakėm jau korespondentui:
- Imsim pačią su namu,
Nesvarbu, kad be dantų.
4. Baigę sutartį nelabą,
Guldom rūpesčius į grabą,
Bet, bro lau, ne kas vistic,
Ir po jos reiks dirbt ir tiek!

U ž d a n g a

Kovo 12 d. visoje Sovietų Sąjungoje įvyko rinkimai į aukščiausiąją tarybą.

Mr. Ilgaausio specialus foto-korespondentas Maskvoje atsiunte oru šią nuotrauką, vaizduojančią pačius demokratiskiausius pasaulyje rinkimus...

SU DŽIAUGSMU PRIE URNŲ!

=====

SKELBIMAI, PRANEŠIMAI, INFORMACIJOS

=====

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

R. Greimui - £5 auka ITF gauta, ačiū. "Metai" įrašyti J.s-ton ir nepamiršti, bet kad negauname. Gal dar gausime.

Vyt. Pažereckui - Liet. taut. skaitymų tuo tarpu neturime. Tikimės gauti. Iš atsiųstų pinigų 11/0 užskaitėme papildomai dar už "Genocide", nes iš anksčiau buvo likę už šią knygą 4/6. ITF įrašėme 14/0.

P. Kairaitienei - Liet. kalbos vadovo reikalų bus pranešta leidėjui.

V. Butauskaitei - Malonu pasveikinti kaip naują mūsų skaitytoją ir remėją. AL lankys Jus iki metų pabaigos.

J. Jonaičiui - Liet. ist. prenumeratorių sąrašas jau išsiųstas "Patriai". Apie adreso pakeitimą pranešime, jei dar suskubs - išsiųs nauju adresu. Pasirūpinkite, kad Jūsų naujas adresas būtų žinomas buvusiam Jūsų paštui, kuris tada dasiųs.

AUKOS LIETUVIŲ TAUTOS FONDUI

Romualdas Greimas . . .	£5. 0. 0
Vyt. Pažereckas . . .	"0.14. 0
Vincas Stabingis . . .	"0. 4. 6
Anksčiau gauta . . .	33.17. 0
Viso iki šios dienos	39.15. 6

=====

AUKA LIETUVIŲ KULTŪROS FONDUI

Petras Bielskis paaukojo Lietuvos Kultūros Fondui 10 vertingų lietuviškų knygų. Aukotojui nuoširdus ačiū!

LKF Austr. Apyg. Valdyba

MŪSŲ RĖMĖJAI

Australijos Lietuviui . . .	pastorinti paramos atsiuntė šie tautiečiai:
Ona Riškienė	10/0
V. Sidabra	2/0
J.M.	2/9
J. Sirutis	2/0
Emilija Markovienė	4/6
D. Turila	12/0
Ant. Mičkus	6/0
Inž. P. Čepulis (N.Z.)	12/6

Visiems nuoširdus ačiū!

VĒL GAUNAMOS ŠIOS KNYGOS:

1. M. Katiliškis - PRASILIENKIMO VALANDA, novelės, 246 psl.	5/6
2. LITHUANIA - albumas	7/6
3. AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KALENDORIUS	4/0
4. J. Švaistas - PASKUTINĮ KARTĄ TAVE KLAUSIU	4/0
- Užsakymus siųsti AUSTRALIJOS LIETUVIUI.

AUSTRALIJOS LIETUVIS

- 47 -

1950 m. balandžio 3 d.

AID ADELAIDĖS SKYRIUS ruošia š.m. balandžio 10 d. 19 val. St. Xevier salėje, Wakefield St. V e l y k ų p o b ū v i su atitinkama programa.

Įėjimas su pakvietimais, kurie gaunami pas visus Valdybos narius arba užsakomi pas vald. sekr. K. Taparauską, 141 South Terrace, Adelaide, S.A.

Norintieji gauti maisto siuntinių sąrašą su kainaraščiu per B-vę AID OVERSEAS, Inc. (Chicago, U.S.A.) kreipkitės pas B-ves atstovą Australijai:

Mr. S. Adomaitis
60 Leicester St.
Carlton N.3
Melbourne, Vic.

Žinoma PHILIPS radio bendrovė, kuri ir Australijoje turi savo gamybos įmones, išleido informacinių katalogų 4-mis kalbomis. Adelaidėje Philips b-ves atstovas yra Stott & Hoare Ltd., 21 Grenfell St., kurioje dirba lietuvis Antanas Gavelis, galintis visuomet pasitarnauti lietuviams klientams.

L A I Š K A I gauti šiems asmenims:
Stasiui ŠARAUSKUI iš Argentinos, ir
Elzei KUIMANAITEI, 2 laišakai iš Imigracijos Departamento. Pranešus adresus laišakai bus pasiųsti.

LIETUVIŲ TAUTOS FONDUI aukos priimamos ir toliau. Bent vienos valandos uždarbi T.FONDUI!

P A I E Š K O M I šie asmens:
Aldona ZAKIENĖ-URNEVIČIŪTĖ.
Paieško Petrė Kairaitienė-Kairaliūtė, Holden Camp, via Northam, W. A.

JUOZAS KERVELIS ir STASYS BAGDONAS prašomi atsiliepti šiuo adresu: Kazys Pikturna, c/o Upper Burrinjuck P.O., N.S.W.

ZENONAS STORPIRŠTIS ir KAZIMIERAS BARTAŠKA, prašomi atsiliepti šiuo adresu:
Jonas Lekešys, 6 Upper Row., Hinchliffe Mill, Holmfirth, Hr. HUDDERSFIELD, York's, England.

"PATRIA" informuoja, kad Lietuvos istorija bus išsiuntinta prenumeratoriams dar prieš Velykas.

M e l b o u r n o lietuvių sporto klubo kultūros sekcijos

P R A N E Š I M A S

Po Velykų, pirmą ketvirtadienį, balandžio mėn. 13 d. 10 v. Wellington St., St. Joseph's Church saleje, Collingwood, Melbourno lietuvių sporto klubo kultūros sekcijos vadovas p. Br. Zumeris skaitys paskaitą filosofine tema, į kurią yra kviečiami visi Melbourno tautiečiai.

M e l b o u r n o lietuvių Būriavimo Sekcijos Valdybos

P R A N E Š I M A S

Prasidėjus žiemos sezonui Melbourno lietuvių būriavimo sekcija numato pradėti teoretinius kursus ir kviečia visus tautiečius, norinčius tapti būriuotojais ir ateinančią vasarą pasinaudoti gražiom būriavimo galimybėmis, stoti į minimą sekciją nariais ir išijungti į numatomąjį kursą. Pirmą teoretinę pamoką numatoma š. m. balandžio mėn. 20 d. 7 val. vak. St. Joseph's Church saleje, Wellington St., Collingwoode.

VISUOTINIS LIETUVIŲ SKAUTININKŲ IR SKAUTININKIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Š. m. balandžio mėn. 10 d. 9 val. ryto Melbourne, Elisabeth St. 312 šaukiamas visuotinis Australijos Rajono skautininkų ir skautininkių suvažiavimas šia darbų tvarka:

1. Rajono Vadijos, tuntų ir vienetų apyskaitiniai pranešimai,
2. Rajono sąmatos sudarymas,
3. Skautininkų ramovės steigimas,
4. Rėmėjų institucijos klausimas,
5. Organizacinės schemos pagrindinis išgvildenimas,
6. Rajono Vadijos rinkimai,
7. Atskiros skautininkų, -ių, Rajono Brolijos bei Sererijos, Akademikų skautų, Vyčių bei vyr. skaučių ir jūros skautų sueigos.

Atsižvelgiant į suvažiavimo svarbą kviečiami visi skautininkai ir skautininkės, Rajono ir tuntų vadijų nariai, atskirų vienetų atstovai, K! Vytis bei Stud. Sk-čių Draugovės filisteriai bei senjorai. Ir atskiro kvietimo negavusieji kviečiami atvykti. Suvažiavimo dalyviai prašomi galimai greičiau pranešti apie dalyvavimą Rajono Vadui (Abbotsford 59 Church St., Vic.) kad būtų galima nakvynes parūpinti.

AUSTRALIJOS LIETUVIS

1950 m. balandžio 3 d.

Ieškau rimtos gyvenimo draugės lietuvaitės, mergaitės ar našlės, ne vyresnės 32 m. Esu 35 m. nevedęs, 159 cm aukščio, amatininkas, darbo prievolę atlikęs.

Rimtas gyvenime, nerūkau, svaigalų nevartoju. Atsakyčiau tik į rimtus laiškus. Foto pageidaujama, kuri reikalaujant bus gražinta. Rašyti:

AUSTRALIJOS LIETUVIS (dėl Nr.1915), 35 Cator St. West Hindmarsh, ADELAIDE, S.A.

EUROPIETIS SIUVĖJAS

Esteriko Martin

priima vyrų bei moterų rūbų užsakymus. Darbas atliekamas švariai, greitai ir gerai. Kas norite tureti gerai pasiūtus paskutinės Europos mados drabužius kreipkitės čionai.

ESTERIKO MARTIN

13 Peel Street

ADELAIDE

L i e t u v i , a p s i d r a u s k !

Juk taip sunku rasti draugą nelainėje.

A p d r a u d ž i u didžiausioje Australijos apdraudimo įstaigoje MUTUAL LIFE AND CITIZENS ASSURANCE CO, su 1 milijonu narių ir £195 mil. kapitalo.

A p d r a u d ž i u bet kuriam laikui, įmokant mažas sumas. Čia apsidrausi ir sutaupysi, nes pinigus atsiimsi su gerais nuošimčiais.

Informacijas duodu raštu ir žodžiu ar vykstu vieton. Rašykite - kada, kur, ar man atvykti.

Įstaigos adresas: J. Jablonskis,

Mut. Life & Cit. Co.

305 Collins St., Melbourne, Vic.

P r i v a č i a i: 80 Gore St., Fitzroy, Melbourne.

J A U P R I T R U K O M E šių knygų: Liudo Dovydeno - ŽMONĖS ANT VIEŠKELIO, Bendoriaus - EUROPOS GEOGRAFIJA, V. Petėraičio - LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKŲ ŽODYNŲ, didelių. Mažieji yra laukiami.

